

ยุทธศาสตร์การพัฒนากำลังแรงงาน ในอุตสาหกรรมเกษตรเทคโนโลยีชีวภาพและวิสาหกิจ ชุมชน

และแนวทางการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ ปี พ.ศ. 2561 – 2565

A Dreamy World
A man's dreams are an index to his greatness

คณะกรรมการพัฒนาแรงงานและประสานงานการฝึกอาชีพแห่งชาติ (กพร.ปช.)

คณะกรรมการพัฒนาแรงงานและประสานงานการฝึกอาชีพแห่งชาติ (กพร.ปช.)

กพร.ปช. ตั้งขึ้นตาม “ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัฒนาแรงงานและประสานงานการฝึกอาชีพแห่งชาติ พ.ศ. 2552”

พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ
รองนายกรัฐมนตรี

กพร.ปช.

นายกรัฐมนตรี
หรือรองนายกฯ ที่ได้รับมอบหมาย
(ประธาน)

พลตำรวจเอก อุดมย์ แสงสิงแก้ว
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน

รมว.รง. (รองประธาน)

ปลัด ก.ท่องเที่ยวฯ
ปลัด ก.พัฒนาสังคมฯ
ปลัด ก.เกษตรฯ
ปลัด ก.มหาดไทย
ปลัด ก.ยุติธรรม
ปลัด ก.แรงงาน
ปลัด ก.วิทย์
ปลัด ก.ศึกษาฯ
ปลัด ก.อุตสาหกรรม

เลขาธิการ กอศ.
เลขาธิการ สศช.
ผอ.สำนักงานงบประมาณ
อธิบดีกรมการจัดหางาน
อธิบดีกรมสวัสดิการฯ
ผอ.สนง.ประกันสังคมฯ
ผอ.สนง.ส่งเสริมการลงทุน
ผอ.สสย.
ปลัดกรุงเทพมหานคร

TDRI
สภาหอการค้าฯ
สภาอุตสาหกรรมฯ
สมาคมการจัดการงานบุคคลฯ
สภาองค์กรนายจ้าง/ลูกจ้าง
ผู้ทรงคุณวุฒิ
อธิบดีกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน
(เลขานุการ)
รองอธิบดี (ผู้ช่วยฯ)

อธิบดีกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน

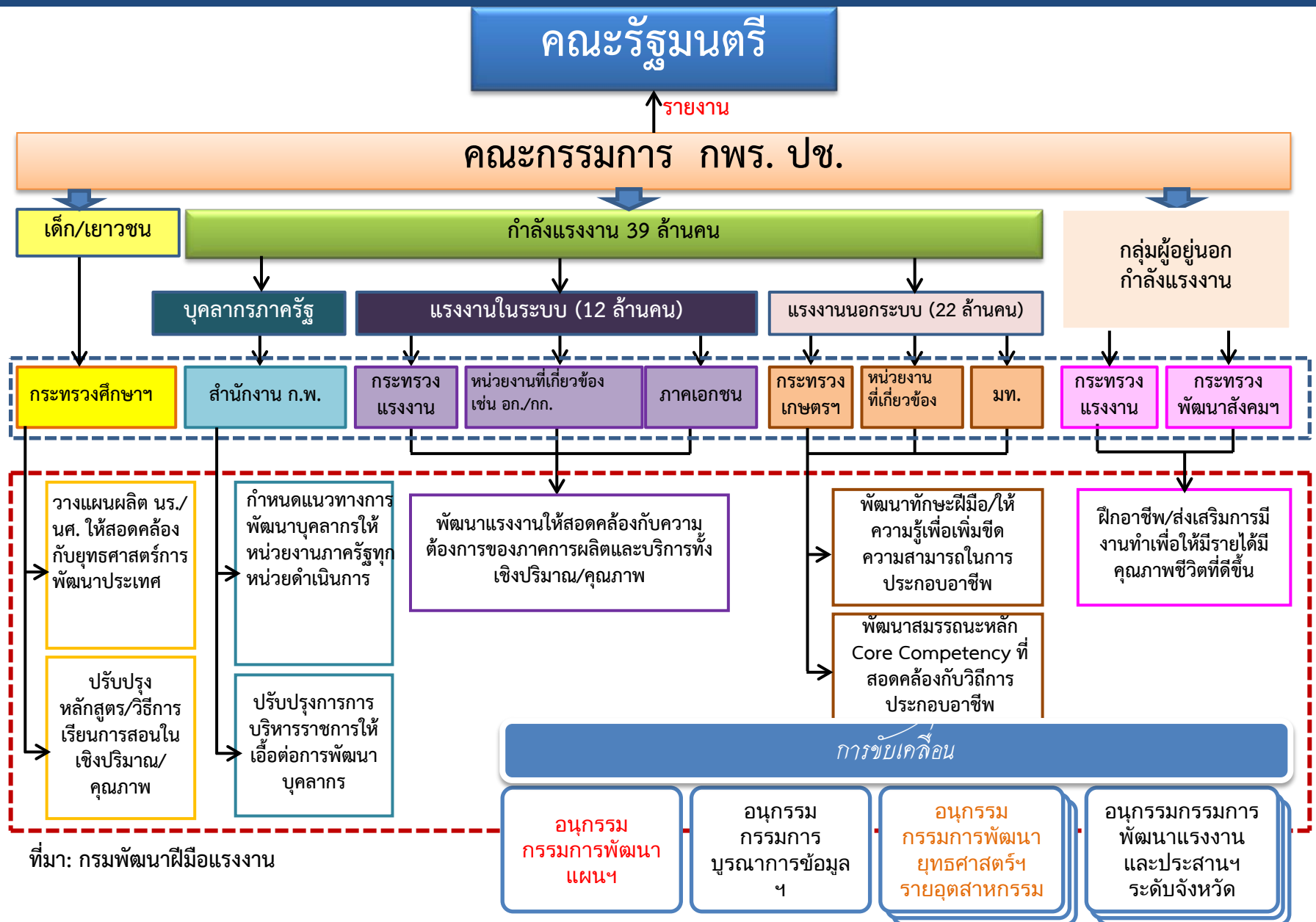
อำนาจหน้าที่ของ กรพ.ปช.

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัฒนาแรงงานและประสานงานการฝึก
อาชีพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒

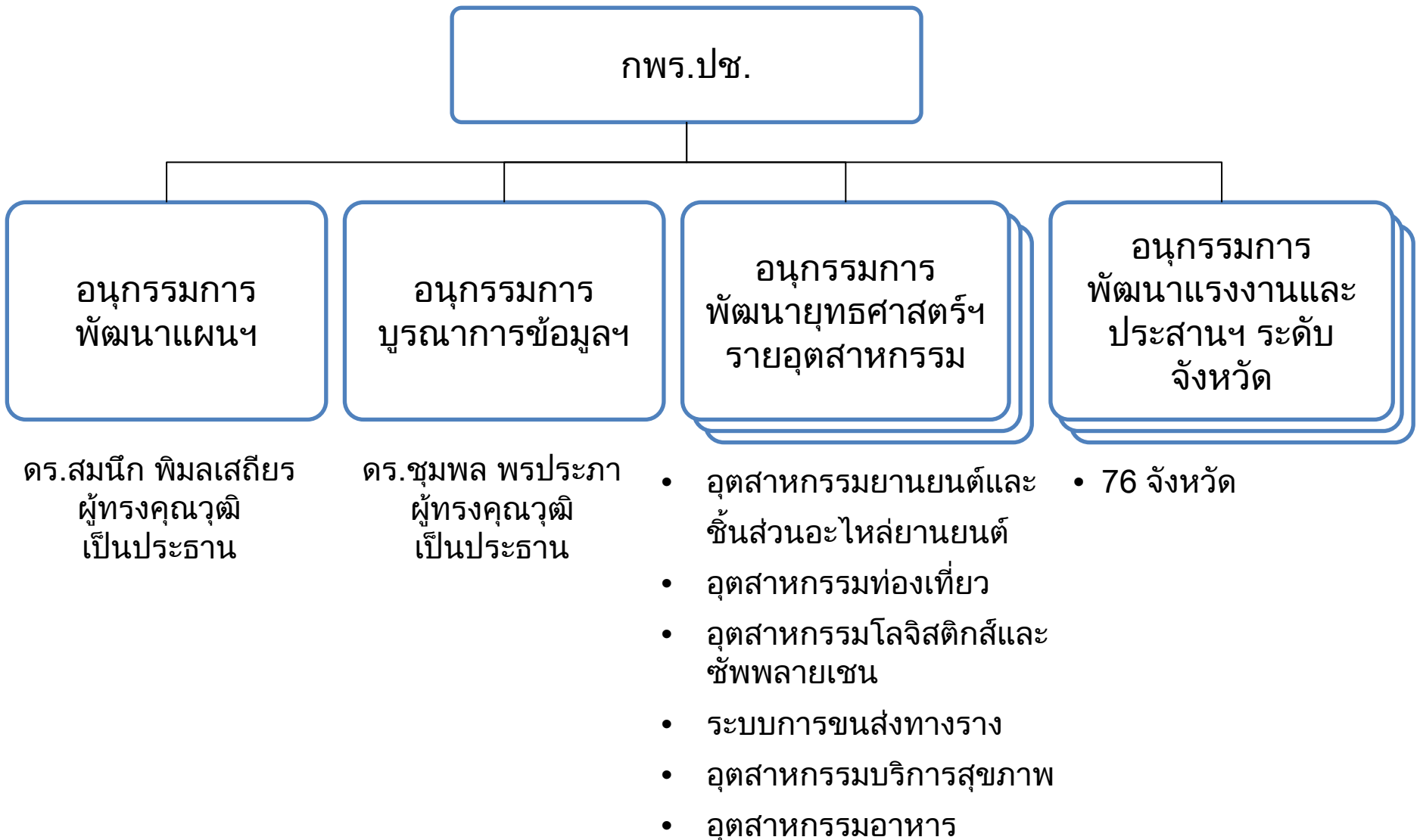
1. กำหนดนโยบายและแนวทางในการพัฒนาแรงงานและประสานงานการฝึกอาชีพของผู้อยู่ในกำลังแรงงานให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
2. **ประสานแผน**การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ **ระหว่างระบบการศึกษา**กับ**ระบบการพัฒนากำลังแรงงาน**ให้มีความสัมพันธ์สอดคล้องตามนโยบายแห่งรัฐ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
3. ประสาน**นโยบาย** **แผนการพัฒนาฝีมือแรงงาน** และ**แผนการฝึกอาชีพ**ของทุกหน่วยงานทั้ง**ภาครัฐและภาคเอกชน** เพื่อ**ความเป็นเอกภาพ**ในการพัฒนาแรงงานขจัดปัญหาความซ้ำซ้อนและความสับสน
4. ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามนโยบายและแผนงานในการพัฒนาแรงงานและประสานงานการฝึกอาชีพ
5. เสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการพัฒนาแรงงานและประสานงานการฝึกอาชีพ

คณะกรรมการพัฒนาแรงงานและประสานงานการฝึกอาชีพแห่งชาติ (กพร.ปช.)

โครงสร้างการขับเคลื่อนงานในปัจจุบัน

อุตสาหกรรม 5+5 (มติ ครม. 17 พ.ย.58)

คณะรัฐมนตรี (ครม.) มีมติเห็นชอบในหลักการในการกำหนด 10 อุตสาหกรรม เพื่อเป็น
กลไกหลักในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจเพื่ออนาคต (New Growth Engine) ประกอบด้วย

การต่อยอดในกลุ่มอุตสาหกรรมเดิม 5 กลุ่ม (First S'Curve)

1. อุตสาหกรรมยานยนต์สมัยใหม่
2. อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ
3. อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวกลุ่มรายได้ดีและการ
ท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ
4. การเกษตรและเทคโนโลยีชีวภาพ
5. อุตสาหกรรมการแปรรูปอาหาร

เพิ่มเติม 5 อุตสาหกรรมใหม่ (New S'Curve)

1. อุตสาหกรรมหุ่นยนต์
2. อุตสาหกรรมการบินและโลจิสติกส์
3. อุตสาหกรรมเชื้อเพลิงชีวภาพและเคมีชีวภาพ
4. อุตสาหกรรมดิจิทัล
5. อุตสาหกรรมการแพทย์ครบวงจร

จุดเน้นตามนโยบายรัฐบาล

แนวทางการดำเนินงานเพื่อ
สนับสนุนนโยบายรัฐบาล

คำแถลงนโยบาย ของ คณะรัฐมนตรี

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี
แถลงต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๗.๓ พัฒนาแรงงานของ

ภาคอุตสาหกรรมเพื่อรองรับการเข้าสู่
ประชาคม อาเซียน ทั้งแรงงานวิชาชีพ
แรงงานมีทักษะ และแรงงานไม่มีทักษะ
โดยการเร่งรัดและขยายผล การใช้
ระบบคุณวุฒิวิชาชีพให้เกิดผลในทาง
ปฏิบัติโดยคำนึงถึงความเป็นเอกภาพ
กับระบบมาตรฐานฝีมือแรงงานและ
มาตรฐานวิชาชีพใน ๘ กลุ่มที่มี
ข้อตกลงการเปิดเสรีในอาเซียนควบคู่ไป
กับ การวางแผนด้านการผลิตให้
เพียงพอ การยกระดับฝีมือแรงงานใน
กลุ่มอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพ และ
อุตสาหกรรมที่ใช้แรงงานเข้มข้น การ
ส่งเสริมการพัฒนาระบบการทดสอบ
มาตรฐานฝีมือแรงงาน เพื่อใช้ในการ
ประเมินค่าจ้างแรงงาน

เร่งพัฒนาระบบ
มาตรฐานฝีมือ
แรงงาน/วิชาชีพ/
คุณวุฒิ

การพัฒนา
กำลังคนราย
อุตสาหกรรม

เร่งพัฒนาระบบ
ทดสอบมาตรฐาน
ฝีมือแรงงาน

ยุทธศาสตร์ที่ 3 จัดทำแผนการพัฒนากำลังคน

ยุทธศาสตร์ที่ 3

จัดทำแผนการพัฒนากำลังคน

เป้าหมายจากระยะที่ 1

1. กำหนดเป้าหมายและการใช้ประโยชน์ “แผนพัฒนากำลังคน” ต่อหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง
2. การรวบรวมข้อมูลการผลิตและพัฒนา กำลังคนทั้งหลักสูตรระยะยาว ระยะปานกลาง และระยะสั้น
3. การวิเคราะห์ความต้องการแรงงานแต่ละอาชีพในระดับประเทศ/ภูมิภาค/จังหวัด และในแต่ละ Supply Chain ของอุตสาหกรรมสำคัญทั้งอุตสาหกรรมหลัก และอุตสาหกรรมสนับสนุน

สถานการณ์และสภาพปัญหาของการจัดทำแผนพัฒนากำลังคน

- ☐ เศรษฐกิจไทยยังคงต้องพึ่งพาเศรษฐกิจภายนอกประเทศ ทั้งการส่งออกสินค้า การลงทุน และการนำเข้าพลังงานจากต่างประเทศ
- ☐ การขยายตัวทางเศรษฐกิจขึ้นอยู่กับทุนและแรงงานราคาถูกที่มีผลิตภาพการผลิตต่ำ
- ☐ โครงสร้างเศรษฐกิจในประเทศยังมีความเหลื่อมล้ำ ภาคเกษตรมีรายได้น้อย
- ☐ โครงสร้างประชากรวัยเด็กและวัยแรงงาน ลดลง ประเทศไทยจะเป็นสังคมผู้สูงอายุ

หลักการสำคัญของการจัดทำแผนการพัฒนากำลังคน

จากการวิเคราะห์ วิจัย และรับฟังความคิดเห็น พบว่าการจัดทำแผนการพัฒนากำลังคนของประเทศไทยควรอยู่บนหลักการดังต่อไปนี้

1. เป็นการจัดทำแผนฯ เชิงสมรรถนะ (Competency based Planning) ที่จำแนกความต้องการกำลังคนตามตำแหน่งงาน ซึ่งจะนำไปสู่การกำหนดสมรรถนะที่ต้องการในแต่ละตำแหน่ง
2. ต้องมีการวิเคราะห์อุตสาหกรรมอย่างละเอียดเพื่อที่จะสามารถจำแนกโครงสร้างอุตสาหกรรม และระบุตำแหน่งงานหลักของอุตสาหกรรม/อุตสาหกรรมย่อย
3. ในระยะแรกอาจเน้นการวิเคราะห์ปริมาณความต้องการกำลังคนในแต่ละตำแหน่งงาน

4. ในแต่ละตำแหน่งงานควรพิจารณากำหนดคุณสมบัติที่จำเป็นต่อการเข้าสู่ตำแหน่งงาน ได้แก่

- มาตรฐานฝีมือแรงงานที่ควร/ต้องมี
- ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพที่ต้องมี
- วุฒิการศึกษา หรือวุฒิบัตรการฝึกอบรม/ฝีมือที่ควร/ต้องมี
- ประสบการณ์

5. การวางแผนควรทำล่วงหน้า 5 ปี และมีการ update แผนทุกๆปีในลักษณะเป็น Rolling Plan

3.

ข้อมูลพื้นฐานของอุตสาหกรรมเกษตร
เทคโนโลยีชีวภาพ (Biotechnologies)

Biotechnologies

"any technological application that uses biological systems, living organisms, or derivatives thereof, to make or modify products or processes for specific use".

The Convention on Biological Diversity (CBD)

“การนำเทคโนโลยีเข้ามาประยุกต์ใช้กับระบบชีววิทยา สิ่งมีชีวิต หรือผลผลิตของสิ่งมีชีวิต เพื่อทำให้เกิดหรือปรับเปลี่ยนผลิตภัณฑ์หรือ กระบวนการผลิตสำหรับการใช้งานเฉพาะอย่าง”

เทคโนโลยีชีวภาพ (Bio Technology)

เป็นเทคนิคการนำสิ่งมีชีวิต หรือชิ้นส่วนของสิ่งมีชีวิตมาพัฒนาหรือปรับปรุงพืชสัตว์หรือผลิตภัณฑ์อาหารเพื่อประโยชน์เฉพาะตามที่ต้องการ

ปัจจุบันเทคโนโลยีชีวภาพ หมายถึงเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่มีวิทยาศาสตร์เป็นรากฐาน ประกอบด้วยหลายสาขาวิชาผสมผสานกัน ได้แก่ สาขาชีววิทยา จุลชีววิทยา เคมี อนุพันธุศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งมีชีวิตชนิด เช่น จุลินทรีย์ พืช และสัตว์มาใช้ประโยชน์ ซึ่งเป็นสหวิทยาการที่นำความรู้พื้นฐานสิ่งมีชีวิตไปใช้ให้เกิดประโยชน์

- การขยายและปรับปรุงพันธุ์สิ่งมีชีวิตทั้งหลาย
- การนำผลผลิตจากสิ่งมีชีวิตไปแปรรูปเป็นอาหารหรือยา
- กระบวนการพัฒนาจุลชีพในการบำบัดน้ำเสีย หรือ
- การนำของเสียไปใช้ประโยชน์ ในการทำปุ๋ย

เทคโนโลยีชีวภาพทางการเกษตร

เทคโนโลยีชีวภาพที่ถูกนำมาใช้ประโยชน์ทั้งทางด้านเกษตรกรรม

- ความพยายามจะลดปริมาณการใช้สารเคมีในเกษตรกรรม **ด้วยการคิดค้นพันธุ์พืชใหม่ที่ต้านทานโรคศัตรูพืช** อันจะช่วยลดปัญหาการใช้สารเคมีซึ่งเป็นหนึ่งในต้นเหตุของปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม
- ความพยายามจะเพิ่มพื้นที่เพาะปลูกของโลก ด้วย**การปรับปรุงพันธุ์พืชใหม่ ที่ทนทานต่อภาวะแห้งแล้ง หรืออุณหภูมิที่สูงหรือต่ำเกินไป**
- ความพยายามจะเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร ด้วยการคิดค้น**ปรับปรุงพันธุ์พืชและพันธุ์สัตว์ที่ทนทานต่อโรคภัยและให้ผลผลิตสูงขึ้น**

เทคโนโลยีชีวภาพในอุตสาหกรรมและการเกษตร

•เทคโนโลยีชีวภาพเพื่อการเกษตร

คือ การพัฒนาและปรับปรุงพันธุ์พืช โดยวิธีการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อและเซลล์พืช การตัดแต่งยีน เช่นการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อเพื่อขยายพันธุ์กล้วยไม้ ไม้ การพัฒนาพันธุ์พืชต้านทานต่อศัตรูพืช โรคพืช การพัฒนาผลไม้ให้สุกงอมช้า

•เทคโนโลยีชีวภาพเพื่ออุตสาหกรรมอาหาร

คือการเพิ่มคุณค่าผลผลิตของอาหาร ตัวอย่างเช่น การลดปริมาณโคเลสเตอรอลในไข่แดง การทำให้โคและสุกรเพิ่มปริมาณเนื้อ

•เทคโนโลยีชีวภาพเพื่อสิ่งแวดล้อม

คือ การลดการใช้สารเคมีที่เป็นผลเสียต่อสิ่งแวดล้อม ตัวอย่าง เช่น การผลิตปุ๋ยชีวภาพจากสารอินทรีย์ การใช้จุลินทรีย์ในการกำจัดขยะหรือน้ำเน่าเสีย

•เทคโนโลยีการแพทย์เพื่อสุขภาพ

ตัวอย่างเช่น การผลิตวัคซีนป้องกันโรค การผลิต แอนติบอดีเพื่อตรวจวินิจฉัยโรคและการเฝ้าระวังรักษา การใช้เทคโนโลยีดีเอ็นเอตรวจสอบโรคทางพันธุกรรม

มูลค่าอุตสาหกรรม

สถานการณ์ด้านการเกษตรของไทย

ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) ไตรมาสที่สี่ ปี 2559

GDP ขยายตัวต่อเนื่อง

3.0

รายจ่ายครัวเรือน

รายจ่ายรัฐบาล

ลงทุนภาครัฐ

ลงทุนภาคเอกชน

ภาคเกษตร

สาขาอุตสาหกรรม

สาขาก่อสร้าง

สาขาขนส่ง

สาขาการค้า

สาขาโรงแรมและภัตตาคาร

ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) ไตรมาสที่สี่ ปี 2559

GDP Growth (%)

	2558	2559	2558				2559			
			Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
GDP	2.9	3.2	3.1	2.9	3.0	2.7	3.1	3.6	3.2	3.0
GDP ปรับฤดูกาล	-		0.5	0.5	0.9	0.6	1.1	1.0	0.4	0.4

- **ด้านการใช้จ่าย** : การส่งออกสินค้า การใช้จ่ายของรัฐบาลและการลงทุนรวมขยายตัวเร่งขึ้น ในขณะที่การใช้จ่ายภาคครัวเรือนขยายตัวต่อเนื่อง และการส่งออกบริการชะลอตัว
- **ด้านการผลิต** : การผลิตสาขาเกษตร สาขาอุตสาหกรรม และสาขาการค้าส่งและค้าปลีกขยายตัวเร่งขึ้น ในขณะที่สาขาโรงแรมและภัตตาคารชะลอตัว
- **รวมทั้งปี 2559** : เศรษฐกิจไทยขยายตัวร้อยละ 3.2 ปรับตัวดีขึ้นจากการขยายตัวร้อยละ 2.9 ในปี 2558

เศรษฐกิจไทยไตรมาสที่สี่ ปี 2559

ด้านการผลิต: การผลิตสาขาเกษตร สาขาอุตสาหกรรม และสาขาการค้าส่งและค้าปลีกขยายตัวเร่งขึ้น สาขาการขนส่งขยายตัวดี สาขาโรงแรมและภัตตาคารชะลอตัว

Growth (%)	2558	2559	2558				2559			
			Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
ภาคเกษตร	-5.7	0.6	-7.1	-5.5	-6.1	-4.4	-2.0	-0.4	0.9	3.2
ภาคนอกเกษตร	3.9	3.5	4.4	3.6	3.5	4.1	3.7	3.9	3.2	3.1
GDP	2.9	3.2	3.1	2.9	3.0	2.7	3.1	3.6	3.2	3.0

แถลงข่าว 20 กุมภาพันธ์ 2560 สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

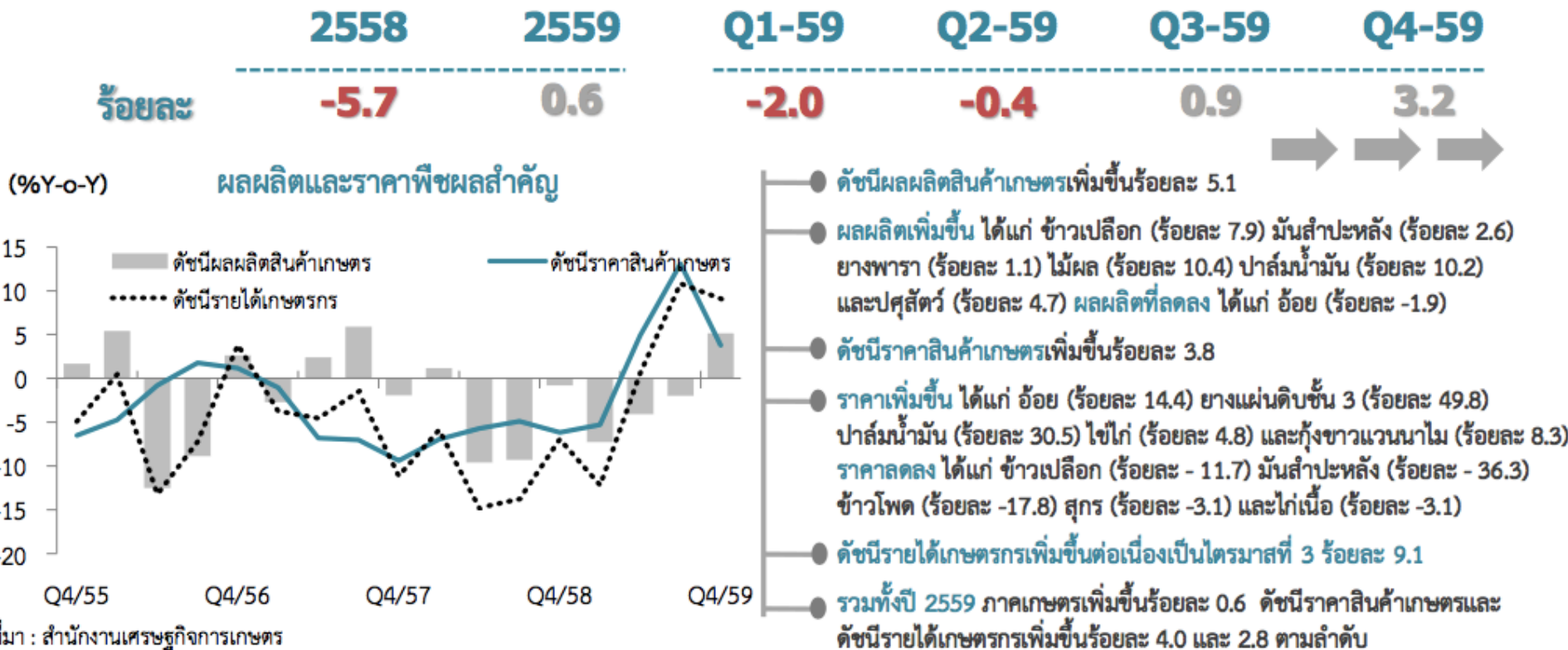
สถานการณ์ด้านการเกษตรของไทย

เครื่องชี้ทางเศรษฐกิจ

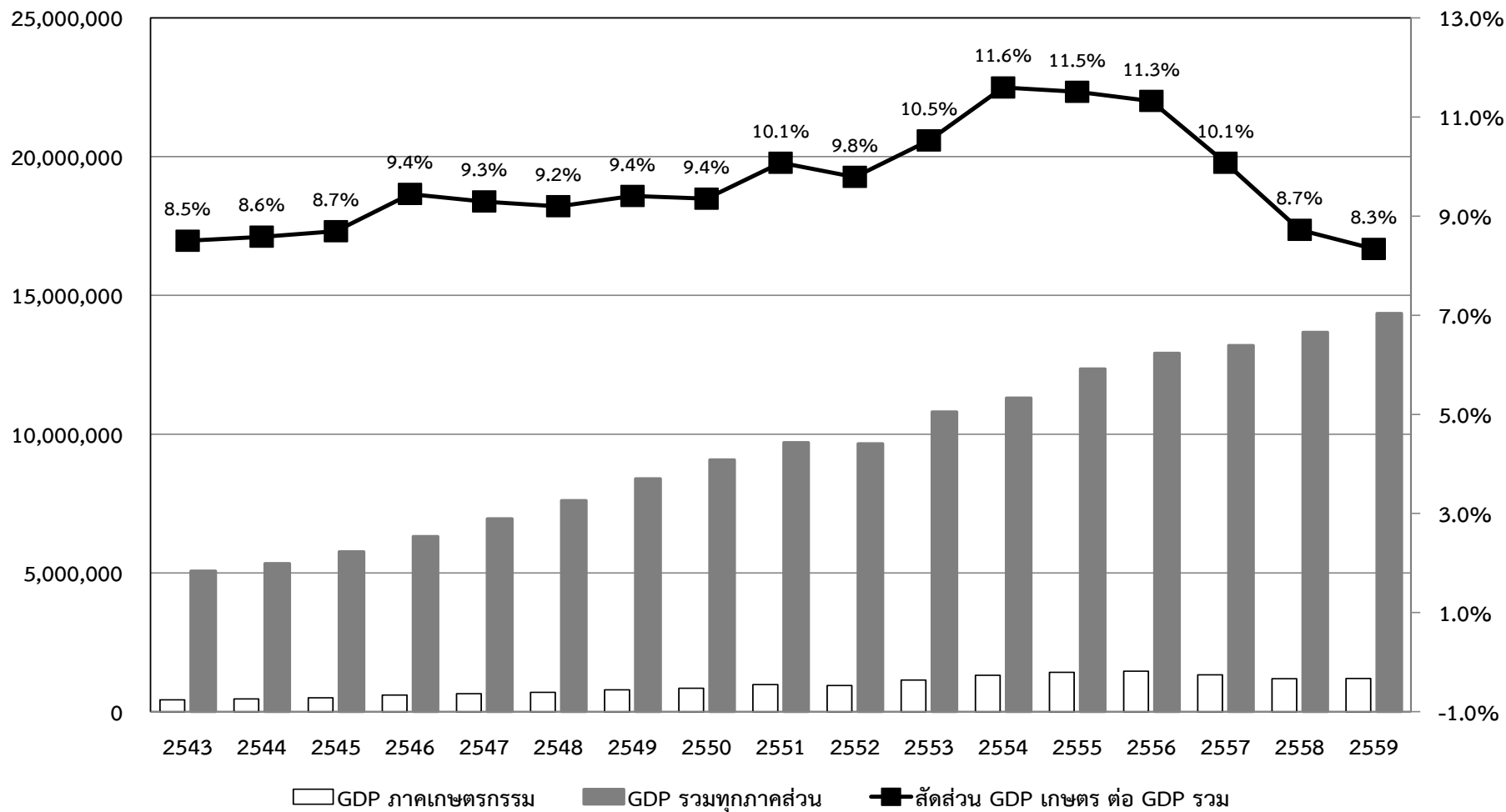
5

สาขาเกษตรกรรม การผลิตสินค้าเกษตรขยายตัวเร่งขึ้นหลังจากสถานการณ์ภัยแล้งสิ้นสุดลง ในขณะที่ราคาสินค้าเกษตรโดยรวมเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง ส่งผลให้รายได้เกษตรกรเพิ่มขึ้นติดต่อกันเป็นไตรมาสที่สาม

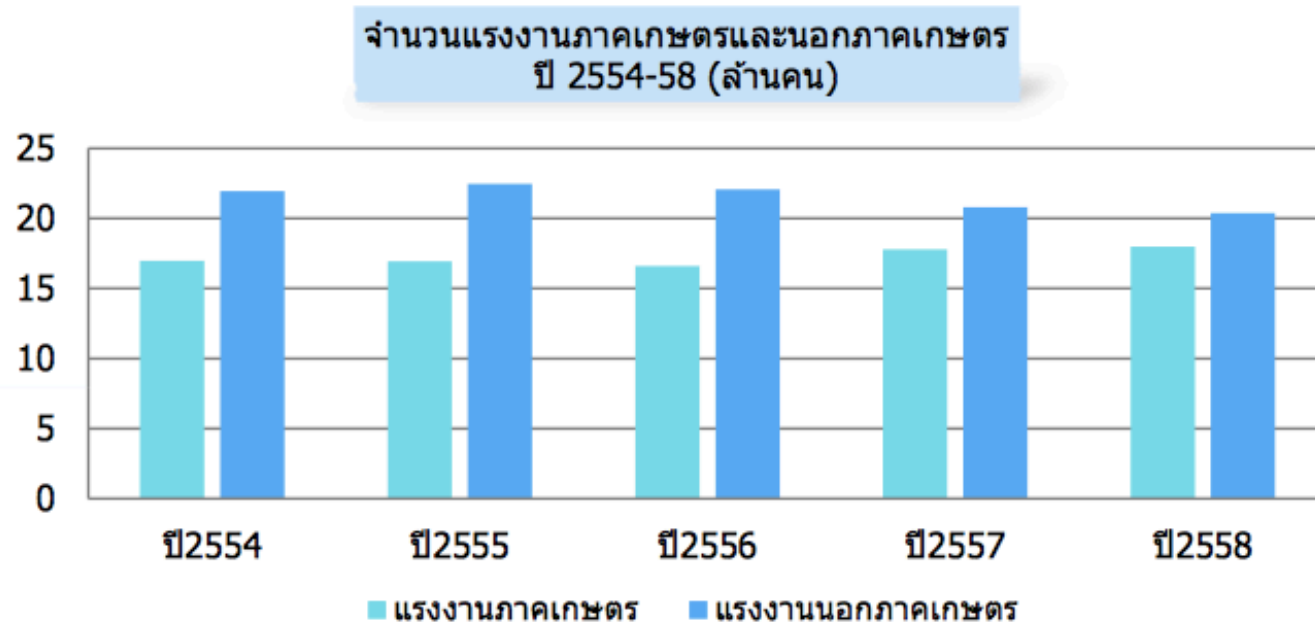

แถลงข่าว 20 กุมภาพันธ์ 2560 สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ (GDP) ภาคเกษตรกรรมของประเทศไทย

จำนวนแรงงานภาคเกษตรและภาคนอกเกษตร

จำนวนแรงงานภาคเกษตรและนอกภาคเกษตร ปี 2554-58					หน่วย: พันคน
รายการ	ปี2554	ปี2555	ปี2556	ปี2557	ปี2558
จำนวนแรงงานทั้งประเทศ	38,922	39,408	38,661	38,576	38,371
จำนวนแรงงานภาคเกษตร	16,983	16,943	16,603	17,783	17,993
จำนวนแรงงานนอกภาคเกษตร	21,939	22,465	22,058	20,793	20,378
*ร้อยละแรงงานภาคเกษตร	43.63	42.99	42.95	46.10	46.89
*ร้อยละแรงงานนอกภาคเกษตร	56.37	57.01	57.05	53.90	53.11

ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมส่งเสริมการเกษตร สิงหาคม 2559

ปัญหาภาคการเกษตร

- การจัดการด้านราคาและอุปทานส่วนเกิน
- ต้นทุนการผลิตสูง
- โครงสร้างและขีดความสามารถแข่งขันภาคเกษตรมีความอ่อนแอ
- ผลผลิตต่อไร่ต่ำ
- การจัดการความสมดุลในภาคเกษตร
- ความยากจนและหนี้สินของเกษตรกร

คณะอนุกรรมการปฏิรูปการเกษตรและสภาพภูมิรัฐแห่งชาติ

แผนที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมเกษตรและเทคโนโลยีชีวภาพ

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สำนักงาน
คณะกรรมการนโยบาย
วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและ
นวัตกรรมแห่งชาติ (สวทน.)

คณะทำงานส่งเสริมการลงทุน
ภาคเอกชน
กระทรวงการคลัง

แผนพัฒนาการเกษตร ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564)

“ภาคเกษตรก้าวไกลด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ตลาดนำการผลิต ชีวิตเกษตรกรมีคุณภาพ ทรัพยากรการเกษตรมีความสมดุล และยั่งยืน”

ยุทธศาสตร์ที่ 1
สร้างความเข้มแข็งให้กับ
เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

ยุทธศาสตร์ที่ 2
เพิ่มประสิทธิภาพการบริหาร
จัดการสินค้าเกษตรตลอด
โซ่อุปทาน

ยุทธศาสตร์ที่ 3
เพิ่มความสามารถในการแข่งขัน
ภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยี
และนวัตกรรม

ยุทธศาสตร์ที่ 4
การบริหารจัดการทรัพยากร
การเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่าง
สมดุล และยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ 5
พัฒนาระบบบริหารจัดการ
ภาครัฐ

แผนพัฒนาการเกษตร ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564)

“ภาคเกษตรก้าวไกลด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ตลาดนำการผลิต ชีวิตเกษตรกรมีคุณภาพ ทรัพยากรการเกษตรมีความสมดุล และยั่งยืน”

ยุทธศาสตร์ที่ 1
สร้างความเข้มแข็งให้กับ
เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

ยุทธศาสตร์ที่ 2
เพิ่มประสิทธิภาพการบริหาร
จัดการสินค้าเกษตรตลอด
โซ่อุปทาน

ยุทธศาสตร์ที่ 3
เพิ่มความสามารถในการแข่งขัน
ภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยี
และนวัตกรรม

ยุทธศาสตร์ที่ 4
การบริหารจัดการทรัพยากร
การเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่าง
สมดุล และยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ 5
พัฒนาระบบบริหารจัดการ
ภาครัฐ

แผนพัฒนาการเกษตร ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564)

แผนพัฒนาการเกษตร ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564)

แผนพัฒนาการเกษตร ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564)

ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัย
เทคโนโลยีและนวัตกรรมด้าน
การเกษตร

ยุทธศาสตร์ที่ 3
เพิ่มความสามารถในการแข่งขัน
ภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยี
และนวัตกรรม

พัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ
การเกษตรและเชื่อมโยงข้อมูลอย่าง
เป็นระบบ

ส่งเสริมการนำงานวิจัย เทคโนโลยี
และนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์

กรอบนโยบายการพัฒนาเทคโนโลยีชีวภาพของประเทศไทย (พ.ศ. 2555-2564)

สาขาเกษตรและอาหาร

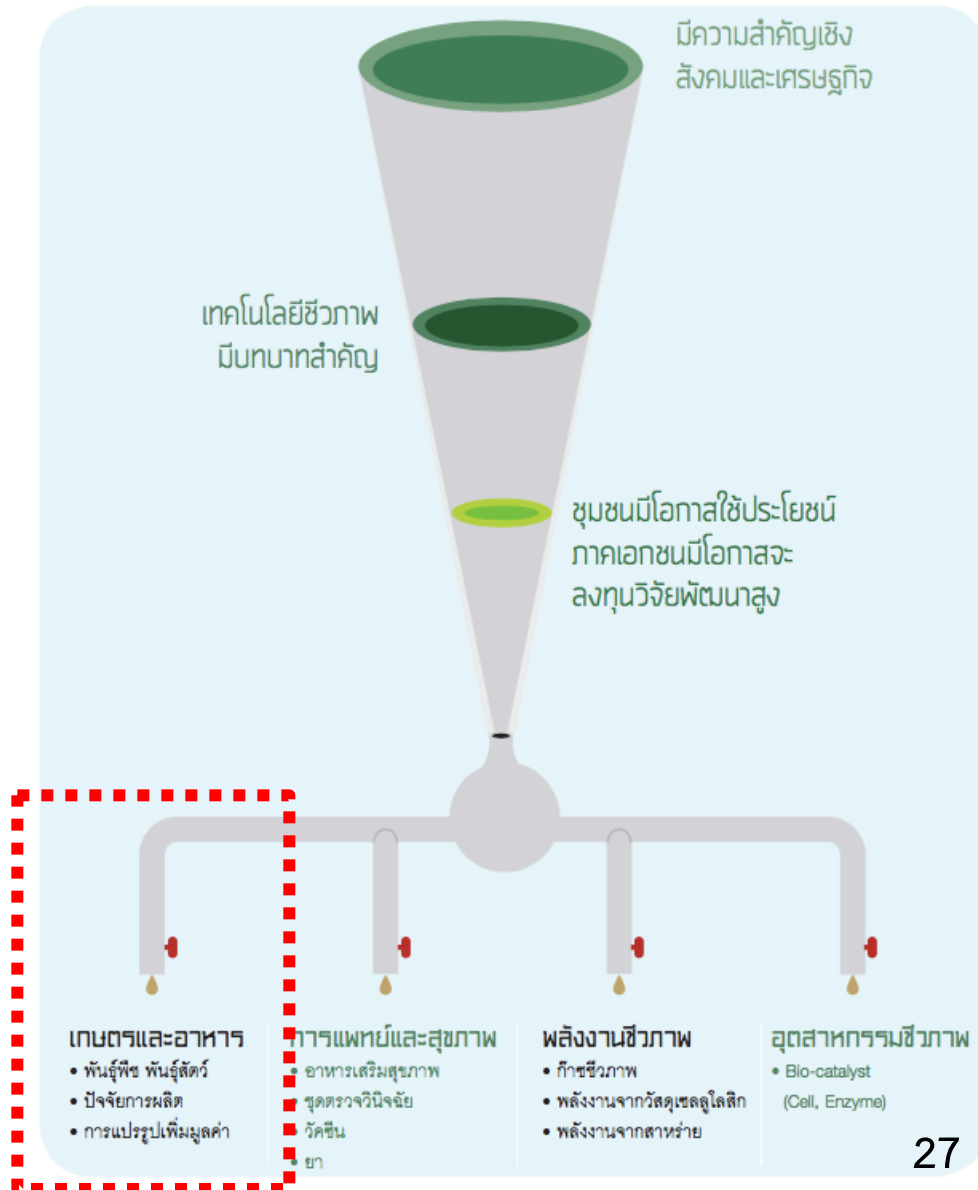
สาขาการแพทย์และสุขภาพ

สาขาพลังงานชีวภาพ

สาขาอุตสาหกรรมชีวภาพ

กรอบนโยบายการพัฒนาเทคโนโลยีชีวภาพของประเทศไทย (พ.ศ. 2555-2564)

การพัฒนาเทคโนโลยีชีวภาพสาขาเกษตรและอาหาร เป็นการ**พัฒนาพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ และปัจจัยการผลิต** (ส่วนที่ใช้เทคโนโลยีชีวภาพ) เพื่อยกระดับ ประสิทธิภาพการผลิต มุ่งสู่**การผลิตสินค้าเกษตร และอาหารที่มีเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (Green Industry) และการผลิตที่ยั่งยืน (Sustainable Agriculture)** และ การเพิ่มมูลค่าให้กับผลผลิตทางการเกษตรตลอด **ห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain)**

กรอบนโยบายการพัฒนาเทคโนโลยีชีวภาพของประเทศไทย (พ.ศ. 2555-2564)

เป็นการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีจีโนม พันธุวิศวกรรมร่วมกับเทคโนโลยี
ในสาขาอื่นๆ เช่น การปรับปรุงพันธุ์แบบดั้งเดิม และพันธุวิศวกรรม
เพื่อการพัฒนาใน 3 ด้าน

1.

ปรับปรุงพันธุ์พืช- สัตว์

ผลผลิตสูง ต้านทานโรคและ
ศัตรูพืชที่สำคัญ มีคุณลักษณะ
ตรงตามความต้องการของ
อุตสาหกรรมต่อเนื่อง
และผู้บริโภค

2.

พัฒนาปัจจัย การผลิต

เพิ่มประสิทธิภาพของหัวเชื้อ
จุลินทรีย์เพื่อการปรับปรุงบำรุง
ดิน หรือสารเสริม อาหารสัตว์
เพื่อลดการใช้ยาปฏิชีวนะ การ
พัฒนาวัคซีนสัตว์ การพัฒนา
ชุดตรวจสอบโรคเพื่อการเฝ้า
ระวังโรค

3.

สร้างมูลค่าเพิ่ม

สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้า
เกษตร รวมถึงของเหลือทิ้งจาก
การเกษตรและอุตสาหกรรม
อาหารเพื่อเป็น ผลิตภัณฑ์ใน
กลุ่มอุตสาหกรรมอื่น

อุตสาหกรรม 5+5 (มติ ครม. 17 พ.ย.58)

คณะรัฐมนตรี (ครม.) มีมติเห็นชอบในหลักการในการกำหนด 10 อุตสาหกรรม เพื่อเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจเพื่ออนาคต (New Growth Engine) ประกอบด้วย

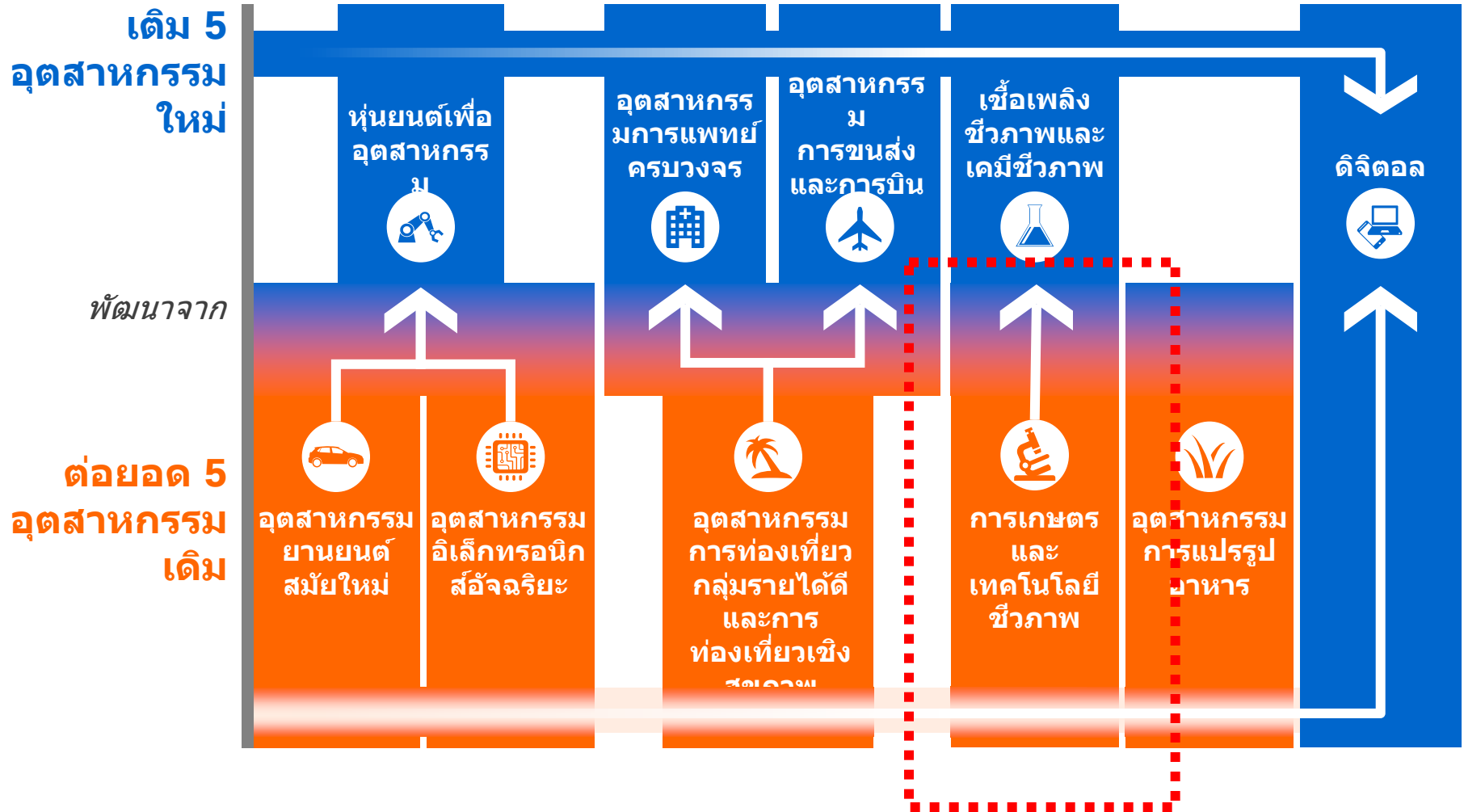
การต่อยอดในกลุ่มอุตสาหกรรมเดิม 5 กลุ่ม

1. อุตสาหกรรมยานยนต์สมัยใหม่
2. อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ
3. อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวกลุ่มรายได้ดีและการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ
4. การเกษตรและเทคโนโลยีชีวภาพ
5. อุตสาหกรรมการแปรรูปอาหาร

เพิ่มเติม 5 กลุ่มอุตสาหกรรมใหม่

1. อุตสาหกรรมหุ่นยนต์
2. อุตสาหกรรมการบินและโลจิสติกส์
3. อุตสาหกรรมเชื้อเพลิงชีวภาพและเคมีชีวภาพ
4. อุตสาหกรรมดิจิทัล
5. อุตสาหกรรมการแพทย์ครบวงจร

การพัฒนาอุตสาหกรรมใหม่มีรากฐานสืบเนื่องมาจากการต่อยอด อุตสาหกรรมปัจจุบัน

เป้าหมาย อุตสาหกรรม First's Curve : การเกษตรและเทคโนโลยีชีวภาพ

1. การส่งเสริมเกี่ยวกับเทคโนโลยีการเกษตรขั้นสูงหรือการใช้เทคโนโลยีการเกษตร

- การใช้ระบบเครื่องรับรู้ (Sensors) ในการตรวจวัดสภาพแวดล้อมของพื้นที่เพาะปลูกระดับย่อย (Micro-segmentation) เพื่อให้ได้ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big data) ทาง การเกษตร
- การใช้เทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูลระดับสูง (Advanced analytics)
- การใช้หุ่นยนต์และระบบอัตโนมัติอย่างแม่นยำอย่าง

2. ส่งเสริมการวิจัยและการลงทุนทางเทคโนโลยีชีวภาพ

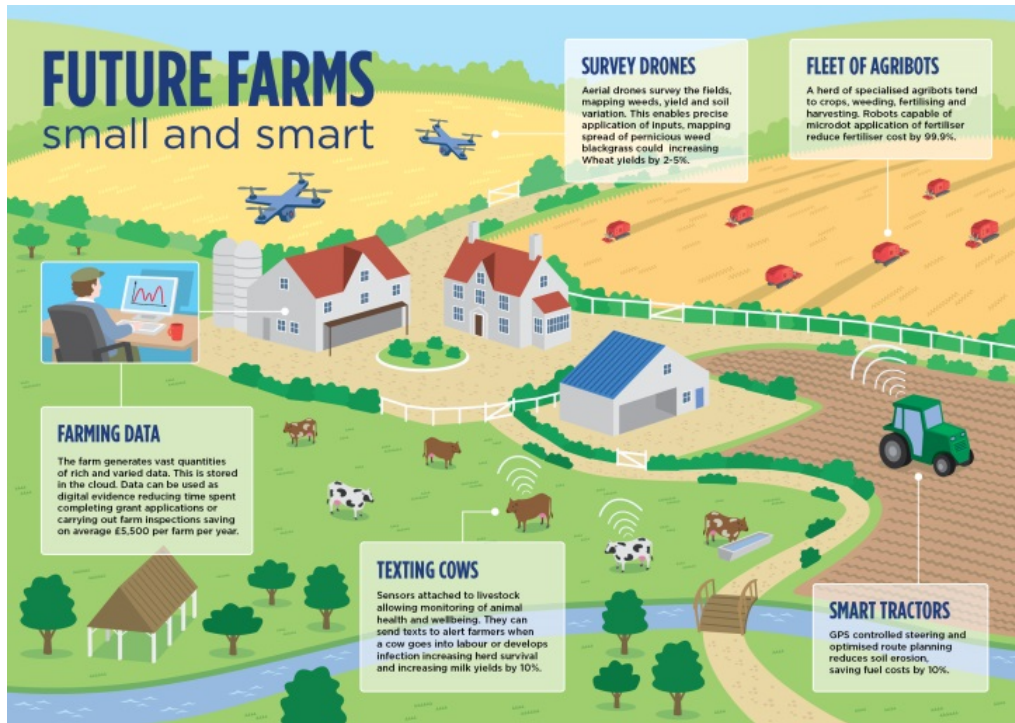
- การเพิ่มผลิตผลทางการเกษตร โดยการใช้เทคโนโลยีปุ๋ยจุลินทรีย์หรือโดยใช้สารคลุกเมล็ดก่อนเพาะปลูก (seed treatment)
- กิจกรรมปรับปรุงพันธุ์พืชและสัตว์ทั้งโดยการคัดเลือกพันธุ์และโดยการใช้เทคโนโลยีพันธุวิศวกรรม

3. อุตสาหกรรมการคัดคุณภาพ บรรจุ เก็บรักษาพืชผัก ผลไม้ ดอกไม้ ที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง

- การใช้ระบบเซ็นเซอร์ ตรวจสอบเนื้อในผลไม้

4. ศูนย์กลางการค้าสินค้าเกษตร เพื่อส่งเสริมการแสดงสินค้า การประมูลและเพิ่มมูลค่า ห่วงเย็น และคลังเก็บสินค้า

5. กิจกรรมผลิตผลิตภัณฑ์จากยางธรรมชาติเพื่อให้เกิดสินค้ามูลค่าเพิ่มต่างๆ จากอุตสาหกรรมยาง

MONSANTO

BASF
We create chemistry

napnutriscience

Dow AgroSciences

DU PONT

syngenta

เกษตรกรรม
และปศุสัตว์
แบบดั้งเดิม

Smart Agriculture

Smart Farming

Precision Farming

เกษตรกรรมความแม่นยำสูง

Climate-smart agriculture
(CSA)

(4)

แนวคิดเบื้องต้นการพัฒนากำลังคน
อุตสาหกรรมเกษตรเทคโนโลยีชีวภาพ

แนวคิดการพัฒนากำลังคนในอุตสาหกรรมเกษตรเทคโนโลยีชีวภาพ

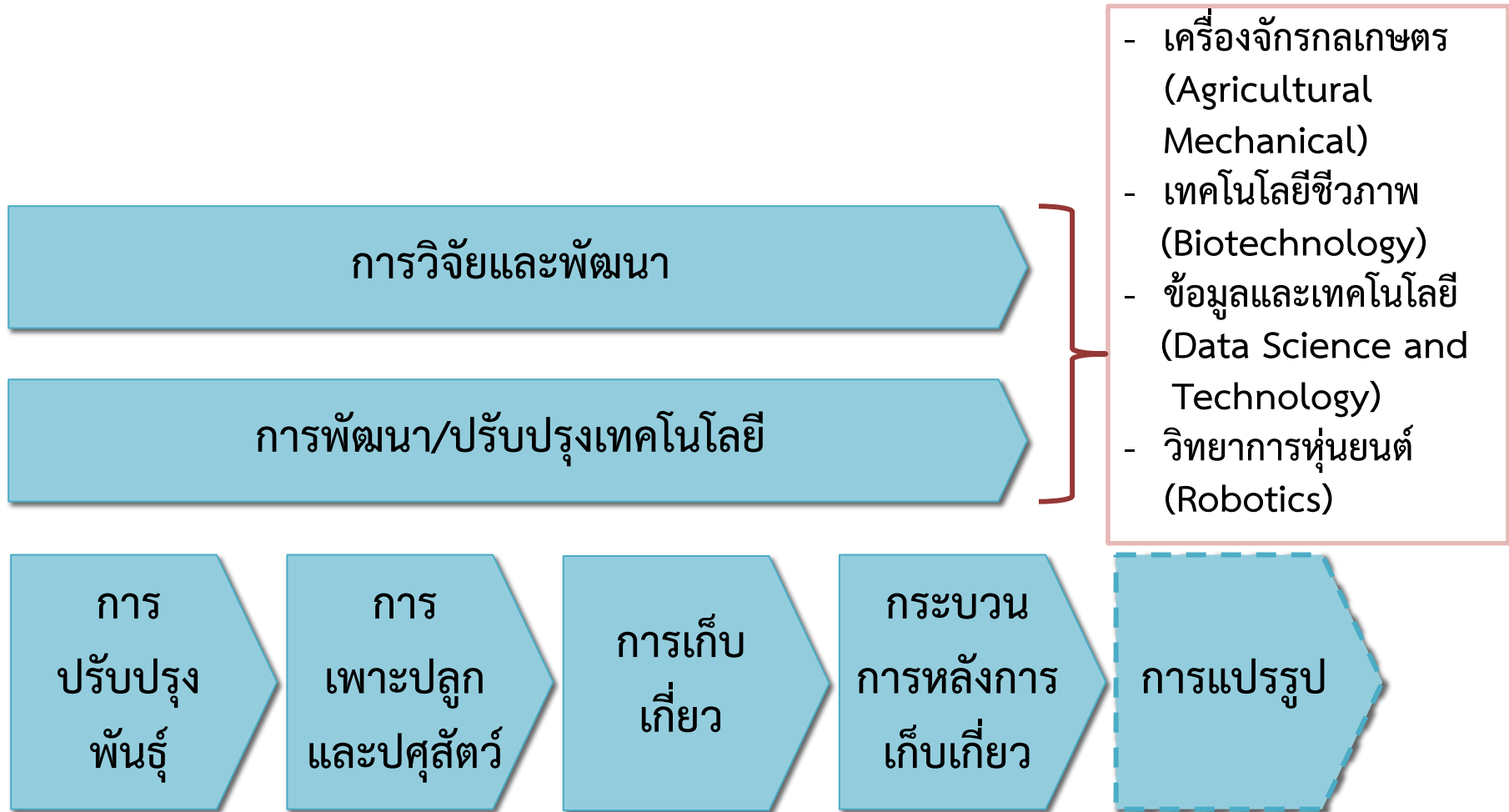
1. ควรวิเคราะห์เพื่อกำหนดขอบเขตของ ‘อุตสาหกรรมเกษตรเทคโนโลยีชีวภาพ’ ว่าครอบคลุมกลุ่มธุรกิจ/อุตสาหกรรมส่วนใดบ้าง
2. ควรวิเคราะห์เพื่อให้ทราบความต้องการการพัฒนากำลังคนในปัจจุบันและอนาคต ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ โดยพิจารณาถึงการเปลี่ยนแปลงของอุตสาหกรรมในอนาคต
3. ควรจำแนกสาขาอาชีพ/ตำแหน่งงานที่จำเป็นต้องเร่งพัฒนา
4. ควรกำหนดระดับของกลุ่มกำลังคนที่จำเป็นต้องเร่งพัฒนา
5. ควรกำหนดให้มีผู้รับผิดชอบ/ผลักดัน การพัฒนากำลังคนของอุตสาหกรรมเกษตรเทคโนโลยีชีวภาพโดยเฉพาะ เพื่อทำหน้าที่ประสานและบูรณาการระหว่างความต้องการ (Demand) และผู้ดำเนินการฝึกอบรมฝีมือ (Supply)

แนวคิดการพัฒนากำลังคนในอุตสาหกรรมเกษตรเทคโนโลยีชีวภาพ

6. เสนอให้มีการพัฒนากำลังคนใน 3 มิติ ได้แก่

- ☐ การพัฒนามาตรฐานฝีมือแรงงาน/มาตรฐานอาชีพ และหลักสูตร
- ☐ การผลิตและพัฒนาบุคลากรโดยระบบการศึกษาและระบบการฝึกอบรมฝีมือ
- ☐ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานรองรับการผลิตและพัฒนากำลังคน

Value Chain ของอุตสาหกรรมเกษตรเทคโนโลยีชีวภาพ

(5)

สรุปประเด็นการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น

สรุปประเด็นการหารือกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสำหรับการจัดทำแผนพัฒนา กำลังคนในอุตสาหกรรมเกษตรเทคโนโลยีชีวภาพ

1. ขอบเขตของอุตสาหกรรมเกษตรเทคโนโลยีชีวภาพ แบ่งออกเป็น

1.1 เทคโนโลยีชีวภาพการเกษตร ได้แก่ พืช และ สัตว์

1.2 เทคโนโลยีชีวภาพอุตสาหกรรม (แปรรูป/การผลิต)

2. ทิศทางการพัฒนาอุตสาหกรรมเกษตรเทคโนโลยีชีวภาพในอนาคต

2.1 การจัดการฟาร์มแบบใหม่หรือเกษตรอัจฉริยะ (Smart Farming หรือ Smart Agriculture)

2.2 กำลังคนควรจะเป็นเกษตรกรรุ่นใหม่ผู้ที่มีความเชี่ยวชาญ มีทักษะที่หลากหลาย (Multi Skills) มีความรู้ด้านนวัตกรรม (Innovation) สามารถติดต่อสื่อสารได้ (Communication)

2.3 คนรุ่นใหม่มีที่ดินเป็นของตนเองและมีความรู้ด้านการเกษตรไม่อยู่ภายใต้การกำกับของผู้ประกอบการรายใหญ่ในลักษณะเกษตรพันธสัญญา (Contract Farming) ทำให้เกษตรกรมีผลกำไรมากขึ้นอย่างเป็นธรรม

สรุปประเด็นการหารือกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสำหรับการจัดทำแผนพัฒนา กำลังคนในอุตสาหกรรมเกษตรเทคโนโลยีชีวภาพ (ต่อ)

3. กลไกในการพัฒนากำลังคนในอุตสาหกรรมเกษตรเทคโนโลยีชีวภาพในปัจจุบันและอนาคต

3.1 กำลังคนในภาคเกษตรเทคโนโลยีชีวภาพ ออกเป็น 2 กลุ่ม

- กำลังคนใหม่ ที่ผลิตมาจากภาคการศึกษา อาชีวศึกษา อุดมศึกษา
- กำลังคนเดิม คือ ผู้ที่อยู่ในอุตสาหกรรมนี้ ต้องมีการพัฒนาเพื่อยกระดับความรู้และทักษะให้มีความเหมาะสม

3.2 ภาคเอกชนมีการจัดการความรู้ภายในองค์กร และมีการพัฒนากำลังคนด้านการเกษตรขององค์กรเอง

3.2 ฟาร์มเครือข่ายของบริษัทเอกชนยังเป็นส่วนที่ขาดการพัฒนา ความรู้และทักษะพื้นฐานด้านการเกษตร เทคโนโลยีการเกษตรที่เป็นพื้นฐานในการต่อยอดการทำงานรองรับอนาคต

สรุปประเด็นการหารือกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสำหรับการจัดทำแผนพัฒนากำลังคนใน อุตสาหกรรมเกษตรเทคโนโลยีชีวภาพ (ต่อ)

4. ปัญหา อุปสรรค ของการพัฒนาคนในอุตสาหกรรมเกษตรเทคโนโลยีชีวภาพ

- 4.1 ขาดแคลนครูผู้สอนในสาขาวิชาการเกษตรเทคโนโลยีชีวภาพ รวมถึงนักศึกษาที่สนใจเรียนในอุตสาหกรรมมีน้อยเมื่อเทียบกับสาขาอื่นๆ
- 4.2 นักศึกษาที่เข้าสู่อุตสาหกรรมขาดความรู้/ทักษะด้าน Soft skill เช่น การสื่อสาร การใช้ภาษาต่างประเทศ การทำงานเป็นทีม การวิเคราะห์เชิงตัวเลข
- 4.3 สาขาวิชาทางด้านการเกษตรไม่เป็นที่นิยมของนักเรียนนักศึกษาในยุคปัจจุบัน

5. ข้อมูลความต้องการการพัฒนากำลังคนในอนาคต ระยะประมาณ 5 ปี ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ

- 5.1 การยกระดับภาคเกษตรโดยเพิ่มการใช้เทคโนโลยีชีวภาพเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและมูลค่าเพิ่มให้กับภาคเกษตร
- 5.2 ควรมีการกำหนดเป้าหมายของอุตสาหกรรมเพื่อสามารถคำนวณความต้องการกำลังคนที่เพิ่มขึ้นได้
- 5.3 ผู้จบการศึกษาด้านสาขานี้มีปริมาณที่ลดลงรวมถึงคุณภาพของผู้เรียน จึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาทางการศึกษาในสาขานี้ให้มีคุณภาพและเพิ่มจำนวนให้มากยิ่งขึ้น

สรุปประเด็นการหารือกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสำหรับการจัดทำแผนพัฒนากำลังคนในอุตสาหกรรม

เกษตรเทคโนโลยีชีวภาพ (ต่อ)

6.กลุ่มอาชีพที่ควรเร่งพัฒนาในระยะเวลา 5 ปี

- กลุ่มนักวิจัย นักวิชาการด้านการเกษตร

1. นักวิจัยและนักวิชาการด้านเมล็ดพันธุ์พืช ปรับปรุงพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์
2. นักวิชาการด้านการจัดการฟาร์มอัจฉริยะ (Smart Farming)
3. นักออกแบบผลิตภัณฑ์เกษตรและปศุสัตว์

- กลุ่มผู้ปฏิบัติงานในธุรกิจเกษตรเทคโนโลยีชีวภาพ

1. นักการจัดการด้านการเก็บเกี่ยวและการจัดการหลังการเก็บเกี่ยว
2. ผู้ควบคุมคุณภาพผลิตภัณฑ์เกษตร
3. นักสารสนเทศและวิศวกรซอฟต์แวร์ด้านการเกษตร

- กลุ่มผู้ปฏิบัติงานในฟาร์มเกษตรเทคโนโลยีชีวภาพ

1. เกษตรกรยุคใหม่
2. ช่างเทคนิคเครื่องกลไฟฟ้า เพื่อบำรุงรักษาระบบเครื่องมือการจัดการฟาร์ม

- ควรเน้นการผลิตและพัฒนาคนให้กับกลุ่มเกษตรกรรายย่อย

- ในขณะนี้ผู้ประกอบการได้มีแนวคิดที่จะทำมาตรฐานฝีมือในแต่ละตำแหน่งงาน เพื่อที่จะพัฒนาคนเข้าสู่มาตรฐานฝีมือดังกล่าว เพื่อเป็นกลไกการพัฒนากำลังแรงงานภายในบริษัทตนเอง

ยุทธศาสตร์และแผนการพัฒนากำลังคนสำหรับอุตสาหกรรมเกษตรเทคโนโลยีชีวภาพ

วิสัยทัศน์

“กำลังคนในอุตสาหกรรมเกษตรเทคโนโลยีชีวภาพ มีความรู้ ทักษะ ความสามารถรองรับการพัฒนาอุตสาหกรรมให้เป็นศูนย์กลาง
เกษตรในระดับสากลได้

• พันธกิจ

1. พัฒนามาตรฐานฝีมือแรงงานและคุณวุฒิวิชาชีพ ให้ครอบคลุมตำแหน่งงานและอาชีพ สำคัญของอุตสาหกรรมเกษตร เทคโนโลยีชีวภาพ	2. ผลิตและพัฒนา/สนับสนุนการผลิตและ พัฒนากำลังคนในอุตสาหกรรมเกษตร เทคโนโลยีชีวภาพให้มีปริมาณและคุณภาพ รองรับความต้องการของอุตสาหกรรม	3. พัฒนา/สนับสนุนการพัฒนา ระบบเพื่อสนับสนุนการผลิตและ พัฒนากำลังคนในอุตสาหกรรม เกษตรเทคโนโลยีชีวภาพ
---	--	--

• เป้าประสงค์

“อุตสาหกรรมเกษตรเทคโนโลยีชีวภาพของประเทศไทยมีกำลังคนที่มีคุณภาพและปริมาณเพียงพอต่อความต้องการ และ
สามารถสนับสนุนการยกระดับอุตสาหกรรมทั้งในด้านกระบวนการผลิตที่เป็นเลิศและผลิตภัณฑ์คุณภาพสูง”

กลยุทธ์ที่ 1

การพัฒนามาตรฐานฝีมือแรงงาน/มาตรฐานวิชาชีพ/
คุณวุฒิวิชาชีพ และหลักสูตรเฉพาะด้านสำหรับบุคลากร
ในอุตสาหกรรมเกษตรเทคโนโลยี ชีวภาพ

กลยุทธ์ที่ 2

การผลิตและพัฒนาบุคลากรใน
ตำแหน่งงานหลักของอุตสาหกรรม
เกษตรเทคโนโลยีชีวภาพ

กลยุทธ์ที่ 3

การพัฒนาระบบเพื่อสนับสนุนการผลิต
และพัฒนากำลังคนสำหรับ
อุตสาหกรรมเกษตรเทคโนโลยีชีวภาพ

• กลุ่มเป้าหมาย

กำลังคนในกลุ่มสถานประกอบการเกษตรรายย่อยและเกษตรกรรายย่อย

กลยุทธ์ที่ 1 : การพัฒนามาตรฐานฝีมือแรงงาน/คุณวุฒิวิชาชีพ หลักสูตรและแผนการฝึกอาชีพ สำหรับการผลิตและพัฒนากำลังคนในอุตสาหกรรมเกษตรเทคโนโลยีชีวภาพ

เป้าประสงค์

เพื่อจัดทำมาตรฐานฝีมือแรงงาน คุณวุฒิวิชาชีพ วิชาชีพ หลักสูตรและแผนการฝึกอาชีพ สำหรับการ
ผลิตและพัฒนากำลังคนในอุตสาหกรรมเกษตรเทคโนโลยีชีวภาพ เพื่อเป็นเครื่องมือในการยกระดับ
คุณภาพและมาตรฐานทั้งกระบวนการผลิตและมาตรฐานผลิตภัณฑ์ให้สูงขึ้นทั้งอุตสาหกรรม

รายการเป้าหมาย	ค่าเป้าหมาย (5 ปี)	หน่วยนับ
1) มาตรฐานฝีมือแรงงาน/คุณวุฒิวิชาชีพสำหรับอาชีพและตำแหน่งงานสำคัญในอุตสาหกรรมเกษตรเทคโนโลยีชีวภาพ	5	ฉบับ
2) หลักสูตรฝึกอบรมฝีมือสำหรับกำลังคนในอุตสาหกรรมเกษตรเทคโนโลยีชีวภาพ (หลักสูตรระยะสั้น)	3	หลักสูตร
3) จัดทำรายวิชามาตรฐานกลางสำหรับผู้เรียนระดับอาชีวศึกษา (ปวช. ปวส.) สาขาวิชาเกษตรศาสตร์	5	รายวิชา
4) แผนการฝึกอาชีพกลางสำหรับการเรียนการสอนระบบทวิภาคีของสถาบันอาชีวศึกษาในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องทั้งในระดับ ปวช. และ ปวส.	2	แผน

กลยุทธ์ที่ 1 การพัฒนามาตรฐานฝีมือแรงงาน/มาตรฐานวิชาชีพ/คุณวุฒิวิชาชีพและหลักสูตรเฉพาะด้านสำหรับกำลังคนใน
อุตสาหกรรมเกษตรเทคโนโลยีชีวภาพ 4 โครงการ

กิจกรรม/โครงการ	แนวทางการดำเนินงาน	จำนวน/ หน่วย	ปีที่ดำเนินการ	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
1.จัดทำมาตรฐาน ฝีมือแรงงาน/ คุณวุฒิวิชาชีพ สำหรับอาชีพและ ตำแหน่งงานสำคัญ ในอุตสาหกรรม เกษตร เทคโนโลยีชีวภาพ	1) ศึกษา/วิเคราะห์กลุ่มอาชีพ (Career Cluster) ในอุตสาหกรรมเกษตรเทคโนโลยีชีวภาพ 2) กำหนดตำแหน่งงานและอาชีพที่ควรจัดทำมาตรฐานฝีมือแรงงาน/คุณวุฒิวิชาชีพ โดยให้เกิดเอกภาพและการบูรณาการกันระหว่าง 2 ระบบ 3) จัดทำ/ยกร่างมาตรฐาน 4) ขับเคลื่อนและติดตามผลการนำมาตรฐานไปใช้ในสถานประกอบการ/ทดสอบฝีมือแรงงาน	จำนวน 5 มาตรฐาน/ คุณวุฒิ วิชาชีพ	พ.ศ.2561- 2563	- กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน - สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ - ศูนย์พันธุ์วิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ - กรมส่งเสริมการเกษตร - กรมวิชาการเกษตร - สถาบันอุดมศึกษาที่มีสาขาวิชาด้านเกษตรเทคโนโลยีชีวภาพ - ผู้แทนสถานประกอบการภาคเอกชน

กลยุทธ์ที่ 1 การพัฒนามาตรฐานฝีมือแรงงาน/มาตรฐานวิชาชีพ/คุณวุฒิวิชาชีพและหลักสูตรเฉพาะด้านสำหรับกำลังคนใน
อุตสาหกรรมเกษตรเทคโนโลยีชีวภาพ 4 โครงการ

กิจกรรม/โครงการ	แนวทางการดำเนินงาน	จำนวน/หน่วย	ปีที่ดำเนินการ	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
2. จัดทำหลักสูตร ฝึกอบรมฝีมือสำหรับ กำลังคนใน อุตสาหกรรมเกษตรเทคโนโลยีชีวภาพ (หลักสูตรระยะสั้น)	1) ศึกษาความต้องการความรู้พื้นฐานสำหรับ กำลังคนในอุตสาหกรรมเกษตร เทคโนโลยีชีวภาพ 2 กลุ่ม ได้แก่ - กลุ่มผู้ปฏิบัติงานในธุรกิจเกษตร เทคโนโลยีชีวภาพ - กลุ่มผู้ปฏิบัติงานในฟาร์มเกษตร เทคโนโลยีชีวภาพ 2) จัดทำหลักสูตรฝึกอบรมฝีมือ โดยมี สาระสำคัญที่ควรอยู่ในหลักสูตร (อาจมี มากกว่านี้) ดังนี้ - การจัดการด้านการเก็บเกี่ยวและการ จัดการหลังการเก็บเกี่ยว - การควบคุมคุณภาพผลิตภัณฑ์เกษตร - การออกแบบผลิตภัณฑ์เกษตรและปศุ สัตว์ - เกษตรกรยุคใหม่ - เทคนิคเครื่องกลไฟฟ้า เพื่อบำรุงรักษา ระบบเครื่องมือการจัดการฟาร์ม 3) ทดลองหลักสูตร/ประเมินหลักสูตร 4) ติดตามผล	จำนวน 2 หลักสูตร	พ.ศ.2561	• กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน • ศูนย์พันธุ์วิศวกรรมและ เทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ • กรมส่งเสริมการเกษตร • กรมวิชาการเกษตร • สถาบันอุดมศึกษาที่มีสาขาวิชา ด้านเกษตรเทคโนโลยีชีวภาพ • ผู้แทนสถานประกอบการ ภาคเอกชน

กลยุทธ์ที่ 1 การพัฒนามาตรฐานฝีมือแรงงาน/มาตรฐานวิชาชีพ/คุณวุฒิวิชาชีพและหลักสูตรเฉพาะด้านสำหรับกำลังคนใน
อุตสาหกรรมเกษตรเทคโนโลยีชีวภาพ 4 โครงการ

กิจกรรม/โครงการ	แนวทางการดำเนินงาน	จำนวน/หน่วย	ปีดำเนินการ	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
3. จัดทำรายวิชา มาตรฐานกลางสำหรับ ผู้เรียนระดับอาชีวศึกษา (ปวช. ปวส.) สาขาวิชา เกษตรศาสตร์	1. สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เป็นเจ้าภาพเพื่อร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยอาจตั้งเป็นคณะทำงาน 2. ศึกษา วิเคราะห์ กำหนดเนื้อหาวิชา 3. พิจารณาจัดทำเนื้อหาวิชามาตรฐาน กลาง/ ปรับหลักสูตรอาชีวศึกษาระดับ ปวช. ปวส. ในสาขาวิชาเกษตรศาสตร์ เพื่อให้ ความรู้และทักษะเกี่ยวกับการเกษตร เทคโนโลยีชีวภาพ และการเกษตรสมัยใหม่	5 รายวิชา	2561-2562	• สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา • กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน • ศูนย์พันธุ์วิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ • กรมส่งเสริมการเกษตร • กรมวิชาการเกษตร • สถาบันอุดมศึกษาที่มีสาขาวิชา ด้านเกษตรเทคโนโลยีชีวภาพ • ผู้แทนสถานประกอบการ ภาคเอกชน
4. จัดทำแผนการฝึก อาชีพกลางสำหรับการ เรียนการสอนระบบทวิ ภาคีของสถาบัน อาชีวศึกษา ในสาขาวิชา ที่เกี่ยวข้องทั้งในระดับ ปวช. และ ปวส.	1. สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และผู้แทนผู้ประกอบการภาคเอกชนใน อุตสาหกรรมเกษตรหารือและกำหนดกรอบ การจัดทำแผนการฝึกอาชีพกลางสำหรับการ เรียนการสอนระบบทวิภาคีในระดับ ปวช. และ ปวส. 2. จัดตั้งคณะทำงานเพื่อจัดทำแผนการฝึก อาชีพฯ สาขาเกษตรศาสตร์ 3. ยกร่างแผนการฝึกอาชีพ 4. จัดทำประชาพิจารณ์	2 แผนการฝึก อาชีพ (ปวช. และ ปวส.)	2561	• สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา • กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน • ศูนย์พันธุ์วิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ • กรมส่งเสริมการเกษตร • กรมวิชาการเกษตร • ผู้แทนสถานประกอบการ ภาคเอกชน

กลยุทธ์ที่ 2 : การผลิตและพัฒนากำลังคนในตำแหน่งงานหลักของอุตสาหกรรมเกษตรเทคโนโลยีชีวภาพ

เป้าประสงค์

เพื่อพัฒนากำลังคนให้สนับสนุนการต่อยอดอุตสาหกรรมเกษตรแบบดั้งเดิมสู่การเป็นอุตสาหกรรมเกษตรเทคโนโลยีชีวภาพ และการเกษตรสมัยใหม่ : ให้มีความรู้และทักษะสมัยใหม่ และสามารถใช้ความรู้และเทคโนโลยีเหล่านั้นในการประกอบอาชีพทั้งในองค์กรและการเป็นผู้ประกอบการการเกษตรด้วยตนเอง

- การผลิตบุคลากรจากสถาบันอุดมศึกษาและสถาบันการอาชีวศึกษา ให้มีความรู้และทักษะของเกษตรกรยุคใหม่ ที่มีความรู้ทั้งด้านการเกษตร ด้านเทคโนโลยีชีวภาพ และเทคโนโลยีอื่นๆ ที่ทันสมัย
- การพัฒนา เน้นการพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่และทายาทเกษตรกร ให้ใช้ความรู้ ทักษะด้านเทคโนโลยีชีวภาพและเทคโนโลยีที่ทันสมัยอื่นๆ เพื่อเป็นการยกระดับภาคเกษตรในระยะยาว

รายการเป้าหมาย	ค่าเป้าหมาย (5 ปี)	หน่วยนับ
1) ผลิตนักวิจัยและพัฒนา วิศวกรและช่างเทคนิค (กำลังคนใหม่)	500	คน
2) ผลิตเกษตรกรรุ่นใหม่สำหรับอุตสาหกรรมเกษตรเทคโนโลยีชีวภาพด้วยระบบทวิภาคี ระดับ ปวช. ปวส. (กำลังคนใหม่)	6,500	คน
3) การฝึกอบรมผู้ประกอบการเกษตรรายย่อยและเกษตรกรรายย่อยด้วยความรู้และทักษะด้านเทคโนโลยีชีวภาพและเทคโนโลยีสมัยใหม่ (กำลังคนเดิม)	10,000	คน
4) พัฒนาฝีมือกำลังแรงงานด้วยมาตรการส่งเสริมภายใต้พระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน พ.ศ.2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (สำหรับกำลังคนในสถานประกอบการขนาดใหญ่) (กำลังคนเดิม)	25,000	คน
		48

กลยุทธ์ที่ 2 การผลิตและพัฒนากำลังคนในตำแหน่งงานหลักของอุตสาหกรรมเกษตรเทคโนโลยีชีวภาพ 4

กิจกรรมการผลิตและพัฒนาบุคลากร	ตำแหน่งงาน/ กลุ่มเป้าหมาย	<u>เป้าหมาย (คน)</u>					รวม (คน)	หน่วยงานเจ้าภาพ
		61	62	63	64	65		
1) ผลิตนักวิจัยและพัฒนาสำหรับอุตสาหกรรมเกษตรเทคโนโลยีชีวภาพ (ระดับปริญญาตรี และบัณฑิตศึกษา)	นักวิจัยและนักวิชาการเกษตร (ใหม่)	100	100	100	100	100	500	สถาบันอุดมศึกษาทั้งของรัฐและเอกชนที่มีหลักสูตรบัณฑิตศึกษาที่เน้นการวิจัยในอุตสาหกรรมเกษตรเทคโนโลยีชีวภาพ
2) ผลิตเกษตรกรรุ่นใหม่สำหรับอุตสาหกรรมเกษตรเทคโนโลยีชีวภาพด้วยระบบทวิภาคี ร่วมกับผู้ประกอบการอย่างเป็นระบบ (ระดับ ปวช. ปวส.)	กลุ่มผู้ปฏิบัติงานในธุรกิจเกษตรเทคโนโลยีชีวภาพ/กลุ่มผู้ปฏิบัติงานในฟาร์มเกษตรเทคโนโลยีชีวภาพ (ใหม่)	1,000	1,000	1,500	1,500	1,500	6,500	สถาบันการอาชีวศึกษาของรัฐและเอกชนที่มีหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมเกษตรเทคโนโลยีชีวภาพ

กลยุทธ์ที่ 2 การผลิตและพัฒนากำลังคนในตำแหน่งงานหลักของอุตสาหกรรมเกษตรเทคโนโลยีชีวภาพ 4

กิจกรรมการผลิตและพัฒนาบุคลากร	ตำแหน่งงาน/ กลุ่มเป้าหมาย	เป้าหมาย (คน)					รวม (คน)	หน่วยงานเจ้าภาพ
		61	62	63	64	65		
3) พัฒนาผู้ประกอบการเกษตรรายย่อยและเกษตรกรรายย่อยด้วยความรู้และทักษะด้านเทคโนโลยีชีวภาพและเทคโนโลยีสมัยใหม่ (หลักสูตรระยะสั้นสำหรับพัฒนากำลังคนที่มีอยู่เดิม) - กลุ่มผู้ประกอบการและเกษตรกรรายย่อยผู้ปฏิบัติงานในธุรกิจเกษตรเทคโนโลยีชีวภาพ - กลุ่มผู้ประกอบการและเกษตรกรรายย่อยผู้ปฏิบัติงานในฟาร์มเกษตรเทคโนโลยีชีวภาพ	กลุ่มผู้ปฏิบัติงานในธุรกิจเกษตรเทคโนโลยีชีวภาพ / กลุ่มผู้ปฏิบัติงานในฟาร์มเกษตรเทคโนโลยีชีวภาพ	2,000	2,000	2,000	2,000	2,000	10,000	• กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน • กรมส่งเสริมการเกษตร • กรมวิชาการเกษตร • สถาบันอุดมศึกษาและสถาบันอาชีวศึกษาที่มีสาขาวิชาด้านเกษตรเทคโนโลยีชีวภาพ • สถานประกอบการภาคเอกชน

กลยุทธ์ที่ 2 การผลิตและพัฒนากำลังคนในตำแหน่งงานหลักของอุตสาหกรรมเกษตร เทคโนโลยีชีวภาพ 4

กิจกรรมการผลิตและพัฒนาบุคลากร	ตำแหน่งงาน/ กลุ่มเป้าหมาย	เป้าหมาย (คน)					รวม (คน)	หน่วยงานเจ้าภาพ
		61	62	63	64	65		
4) ส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงานด้วยมาตรการภายใต้พระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน พ.ศ.2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติม สำหรับกลุ่มกำลังคนในสถานประกอบการขนาดใหญ่ ด้วยหลักสูตรเสริมความรู้และทักษะด้านเกษตรและเทคโนโลยีชีวภาพ	•กลุ่มผู้ปฏิบัติงานในธุรกิจเกษตรเทคโนโลยีชีวภาพ •กลุ่มผู้ปฏิบัติงานในฟาร์มเกษตรเทคโนโลยีชีวภาพในสถานประกอบการขนาดใหญ่	5,000	5,000	5,000	5,000	5,000	25,000	•กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน •สถาบันอุดมศึกษาและสถาบันอาชีวศึกษาที่มีสาขาวิชาด้านเกษตรเทคโนโลยีชีวภาพ •สถานประกอบการภาคเอกชนขนาดใหญ่

กลยุทธ์ที่ 3 : การพัฒนาระบบเพื่อสนับสนุนการผลิตและพัฒนากำลังคนสำหรับอุตสาหกรรมเกษตรเทคโนโลยีชีวภาพ

เป้าประสงค์

เพื่อยกระดับอุตสาหกรรมเกษตรเทคโนโลยีชีวภาพของประเทศ ด้วยการลงทุนให้มีโครงสร้างพื้นฐานและระบบที่ใช้สนับสนุนการผลิตและพัฒนากำลังคนสำหรับอุตสาหกรรมเกษตรเทคโนโลยีชีวภาพ ให้มีโครงสร้างพื้นฐานที่มีระบบการจัดการแบบบูรณาการ ได้รับความร่วมมือจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในอุตสาหกรรมเกษตรเทคโนโลยีชีวภาพทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรอาชีพ/สภาธุรกิจอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง

รายการเป้าหมาย	ค่าเป้าหมาย (5 ปี)	หน่วยนับ
1) ระบบประสานงานการศึกษา (Clearing House) เพื่อสนับสนุนระบบ Work-integrated Learning	1	ระบบ
2) เครือข่ายการพัฒนาฝีมือ/ฝึกอบรมกำลังคนสำหรับกลุ่มผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็กในอุตสาหกรรมเกษตรเทคโนโลยีชีวภาพ	1	เครือข่าย

กิจกรรม/โครงการ	แนวทางการดำเนินงาน	จำนวน/ หน่วย	ปีที่ ดำเนินการ	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
1.พัฒนาระบบ ประสานงานการศึกษา (Clearing House) เพื่อ สนับสนุนระบบ Work- integrated Learning	1) จัดทำบันทึกข้อตกลงระหว่างภาคเอกชน (สถานประกอบการในอุตสาหกรรมเกษตรเทคโนโลยีชีวภาพ) และภาคการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา) 2) พัฒนาระบบ Clearing House เพื่อประสานการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี และสหกิจศึกษา ระหว่างสถาบันการศึกษาและสถานประกอบการ 3) เริ่มดำเนินการและติดตามประเมินผลการดำเนินงาน	1 ระบบ	พ.ศ.2561- 2562	• สถานประกอบการในอุตสาหกรรมเกษตรเทคโนโลยีชีวภาพ • สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา • สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
2. จัดตั้งเครือข่ายการพัฒนาฝีมือ/ฝึกอบรมกำลังคนสำหรับกลุ่มผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็กในอุตสาหกรรมเกษตรเทคโนโลยีชีวภาพ	1) สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย เป็นเจ้าภาพในการจัดตั้งเครือข่ายการพัฒนาฝีมือ/ฝึกอบรมกำลังคน โดยจัดการประชุม/สัมมนากลุ่มผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็กที่อยู่ใน supply chain 2) หน่วยงานภาครัฐ เช่น กระทรวงแรงงาน กระทรวงเกษตรฯ สนับสนุนสถานที่และเครื่องมืออุปกรณ์พื้นฐานสำหรับการฝึกฝีมือ ฝึกอบรม โดยได้รับการสนับสนุนวิทยากรและผู้ฝึกจากสถาบันการศึกษาและสถานประกอบการขนาดใหญ่ 3) จัดการฝึกฝีมือ ฝึกอบรมตามหลักสูตรและแนวทางในกลยุทธ์ที่ 1 และ 2 4) ติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน	1 เครือข่าย	พ.ศ.2561- 2562	• กระทรวงแรงงาน • กรมส่งเสริมการเกษตร • กรมวิชาการเกษตร • สถานประกอบการในอุตสาหกรรมเกษตรเทคโนโลยีชีวภาพ • สถาบันการศึกษาที่เกี่ยวข้อง

1. “การเกษตรดั้งเดิม (Traditional Farming) ไปสู่ “เกษตรสมัยใหม่” (Smart Farming) บริหารจัดการด้วยเทคโนโลยี

จากเกษตรกร เป็น ผู้ประกอบการเกษตร (Agriculture Entrepreneur)

2. Traditional SMEs ไปสู่ Smart Enterprises และ Startup

3. Traditional Services ไปสู่ High Value Service

4. แรงงานทักษะต่ำ ไปสู่ แรงงานที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และทักษะสูง

S Sale, Seek, Student, Study, Satellite

M Marketing, Management – Man, material, money

A aim, ability

R Resistant

T Technology

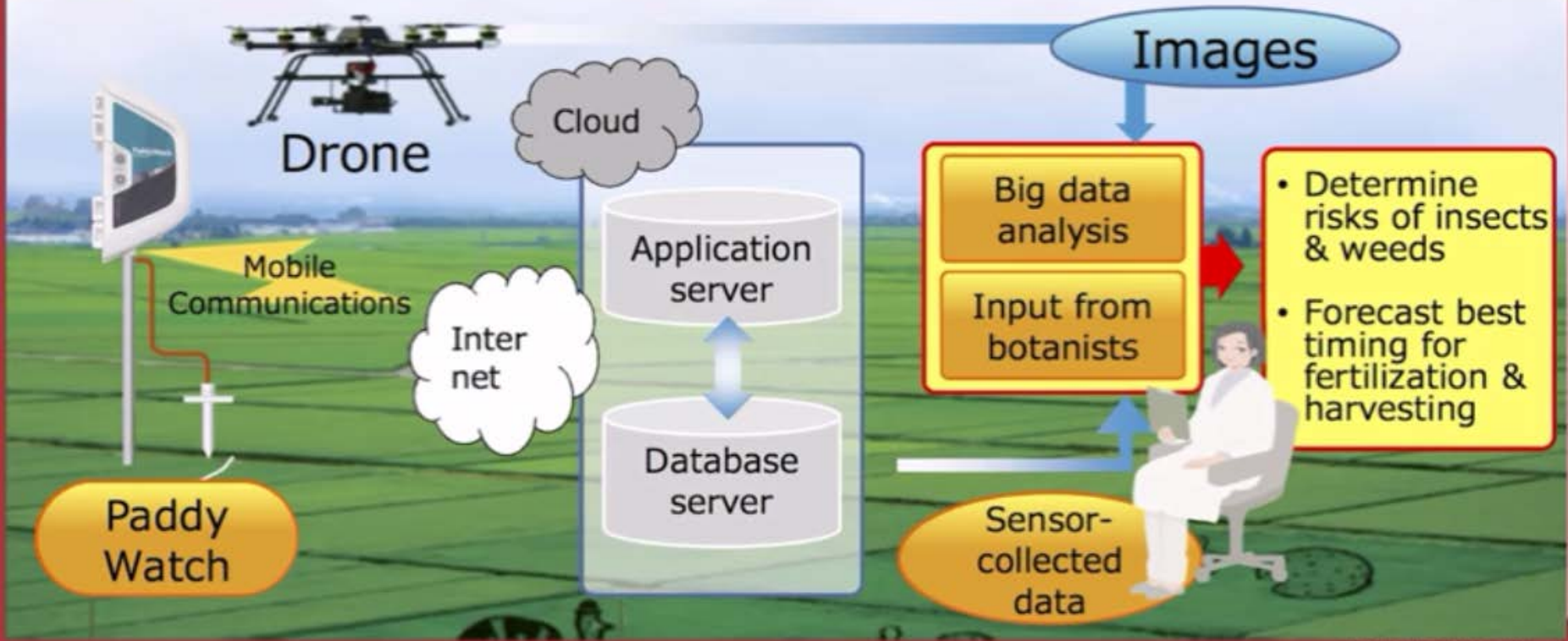

- สภาพข้อมูลระดับน้ำ อุณหภูมิ น้ำ ความชื้นและอุณหภูมิอากาศ สภาพดิน จากระบบ sensors
- ส่งมาที่แทปเล็ต Smart phone ผ่าน internet หรือ Cloud
- Drone ถ่ายภาพ ตรวจสอบสภาพภูมิศาสตร์ เหตุการณ์เกิดขึ้นในไร่นา แมลง จุดเสียหาย
- ประมวลผลข้อมูล ข้อมูลดีที่สุดสำหรับการใส่ปุ๋ย น้ำ เกือบเกี่ยว ยาฆ่าแมลง
- ลดค่าใช้จ่าย จำนวนคน การสูญเสีย

Rice

Sensor data+drone-captured images

The text "Thank You" is centered on the slide. It is surrounded by a variety of small, colorful, 3D-style stars and confetti pieces in shades of red, green, blue, and brown, scattered around the text.

Thank You

ยุทธศาสตร์การพัฒนากำลังคน วิสาหกิจชุมชน

และแนวทางการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ ปี พ.ศ. 2561 – 2565

คณะกรรมการพัฒนาแรงงานและประสานงานการฝึกอาชีพแห่งชาติ (กพร.ปช.)

วิสาหกิจชุมชน

ความหมายตาม **พรบ.ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ.2548** “วิสาหกิจชุมชน หมายความว่า กิจการของชุมชนเกี่ยวกับการผลิตสินค้า การให้บริการ หรือการอื่น ๆ ที่ได้ดำเนินการโดยคณะบุคคลที่มีความผูกพัน มีวิถีชีวิตร่วมกันและรวมตัวกันประกอบกิจการดังกล่าว ไม่ว่าจะป็นนิติบุคคลในรูปแบบใดหรือไม่เป็นนิติบุคคล เพื่อสร้างรายได้และเพื่อการพึ่งพาตนเองของครอบครัว ชุมชนและระหว่างชุมชน...”

หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่า

“วิสาหกิจชุมชนเป็นธุรกิจที่มี**มิติทางสังคมรองรับ**”

เจตนารมณ์

- ☐ ส่งเสริมความรู้ และภูมิปัญญาท้องถิ่น
- ☐ ส่งเสริมการสร้างรายได้ การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
- ☐ ส่งเสริมความสามารถในการจัดการและการพัฒนารูปแบบของวิสาหกิจชุมชน

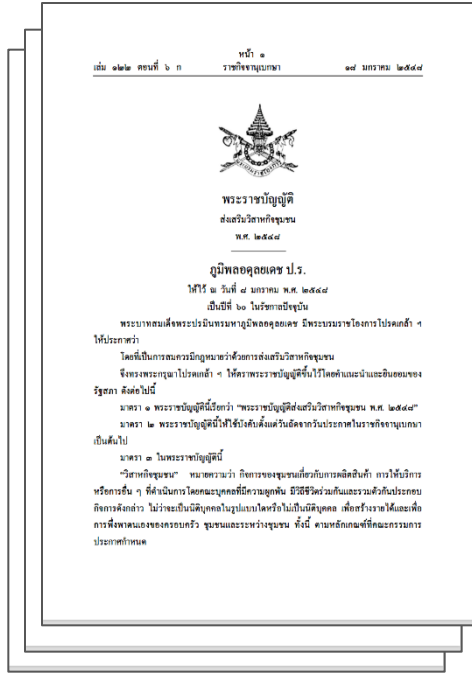

ชุมชนพึ่งตนเองได้ระบบเศรษฐกิจชุมชนมีความเข้มแข็ง พร้อมแข่งขันทางการค้าทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ และวิสาหกิจชุมชนพัฒนาสู่กิจการในระดับที่สูงขึ้น

ที่มา : คุณยุพา อินทราเวช

ผู้เชี่ยวชาญด้านส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน กองวิสาหกิจชุมชน กรมส่งเสริมการเกษตร

สาระสำคัญ

- ❑ ให้มีการจดทะเบียนวิสาหกิจชุมชนและ
เครือข่ายวิสาหกิจชุมชน
- ❑ ให้มีคณะกรรมการทั้งระดับประเทศและระดับ
จังหวัดเป็นกลไกหลัก โดยนายกรัฐมนตรีเป็นผู้
รักษาการตามกฎหมาย และกรมส่งเสริม
การเกษตรเป็นสำนักงานเลขานุการ
คณะกรรมการระดับประเทศ และสำนักงาน
เกษตรจังหวัดเป็นสำนักงานเลขานุการ
คณะกรรมการระดับจังหวัด
- ❑ ให้มีการส่งเสริมสนับสนุนวิสาหกิจชุมชนทั้ง
ระดับพื้นฐาน ระดับก้าวหน้า และเครือข่าย
วิสาหกิจชุมชน

ที่มา : คุณยุพา อินทราเวช

ผู้เชี่ยวชาญด้านส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน กองวิสาหกิจชุมชน กรมส่งเสริมการเกษตร

การส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน

(1)

การส่งเสริมวิสาหกิจ
ชุมชนขั้นพื้นฐาน
(ขั้นปฐมภูมิ)

วัตถุประสงค์ : เพื่อให้กิจการวิสาหกิจชุมชนมีความเข้มแข็งและพึ่งพาตนเองได้

1. ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีความรู้ การจัดตั้งกลุ่ม การสร้างเครือข่าย
2. การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการนำวัตถุดิบ ทรัพยากร หรือภูมิปัญญาของชุมชนมาใช้ให้เหมาะสมกับกิจการวิสาหกิจชุมชนและสภาพท้องถิ่น
3. การให้ความรู้เกี่ยวกับขบวนการผลิตและการบริหารธุรกิจทุกด้าน ทั้งด้านการบริหารงานบุคคล การบัญชี การจัดหาทุน หรือการตลาด

(2)

การส่งเสริม
วิสาหกิจชุมชนขั้น
ก้าวหน้า

วัตถุประสงค์ : เพื่อสร้างความพร้อมให้แก่กิจการวิสาหกิจชุมชนในระดับที่สูงยิ่งขึ้น

1. สนับสนุนการพัฒนากิจการอย่างต่อเนื่อง
2. ให้ความรู้และสนับสนุนการประกอบกิจการในระดับที่สูงขึ้นตามความพร้อมและความต้องการของวิสาหกิจชุมชน อาทิเช่น
 - การให้ความช่วยเหลือในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน
 - การให้ความช่วยเหลือด้านการพัฒนาเทคโนโลยีในการผลิต การจัดการ การตลาด เป็นต้น

(3)

การส่งเสริม
เครือข่ายวิสาหกิจ
ชุมชน

1. สนับสนุนการจัดตั้ง การประกอบการ การตลาด
2. ส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือกันระหว่างเครือข่ายวิสาหกิจชุมชน หรือภาคธุรกิจหรืออุตสาหกรรมอื่น เพื่อขยายและสร้างความมั่นคงให้แก่กิจการวิสาหกิจชุมชน

องค์ประกอบของวิสาหกิจชุมชน

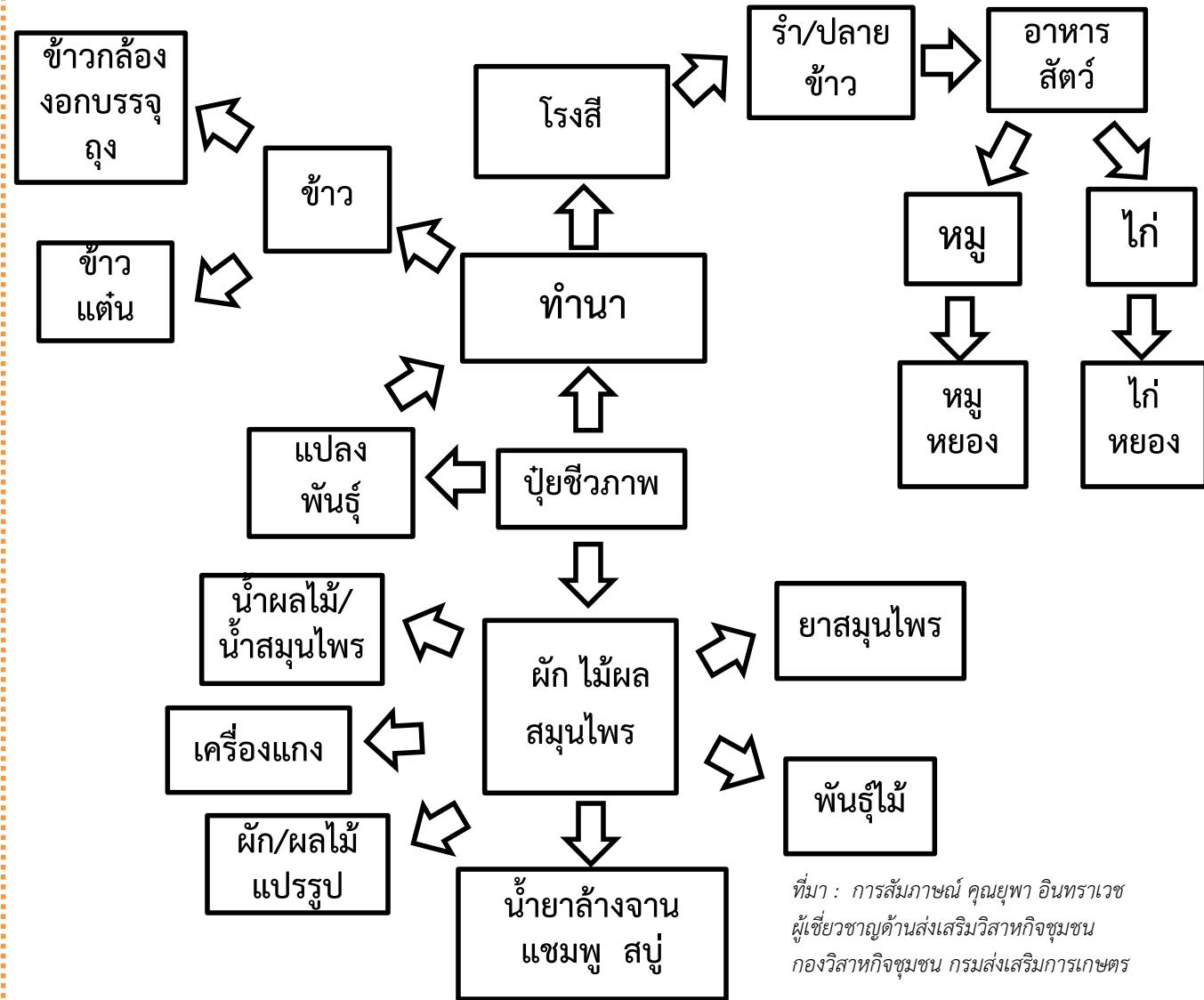
1. ดำเนินกิจการด้วยกำลังคนของชุมชน ไม่ว่าจะกำลังคนเหล่านั้นจะเป็นสมาชิกวิสาหกิจชุมชนแห่งนั้นหรือไม่ แต่เป็นคนในชุมชน
2. ดำเนินกิจการในพื้นที่ของชุมชน
3. ดำเนินกิจการโดยใช้ทุนชุมชน ประกอบไปด้วย
 - ภูมิปัญญาของชุมชน
 - เงินที่สมาชิกร่วมกันลงทุน
 - ทรัพยากรที่มีในชุมชน
 - วัฒนธรรมสายสัมพันธ์ความเป็นพี่เป็นน้อง
4. ดำเนินกิจการด้วยกระบวนการผลิตที่เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและสังคม ความพร้อมและเงื่อนไขธรรมชาติของชุมชน

กิจกรรมในชุมชน

วิสาหกิจชุมชน ไม่ใช่
กิจกรรมเดียว แต่เป็น
กลุ่มของกิจกรรมที่มี
ความหลากหลาย
เชื่อมโยง และเกื้อกูลกัน

รายการ	สสค. 1 จ. ชัยนาท	สสค. 2 จ. ราชบุรี	สสค. 3 จ. ระยอง	สสค. 4 จ. ขอนแก่น	สสค. 5 จ. สงขลา	สสค. 6 จ. เชียงใหม่	สสค. 7 จ. นครราชสีมา	สสค. 8 จ. สุราษฎร์ธานี	สสค. 9 จ. พิษณุโลก	รวม ทั้งประเทศ
วิสาหกิจชุมชน										
● จำนวน (แห่ง)	3,613	3,260	3,629	23,749	3,934	13,472	17,721	4,040	9,240	82,658
● สมาชิก (ราย)	48,031	55,583	53,628	430,317	65,737	196,338	333,904	86,169	151,882	1,421,589
เครือข่ายวิสาหกิจชุมชน										
● จำนวน (แห่ง)	5	10	14	85	24	42	106	29	44	359
● สมาชิก (ราย)	66	262	173	1,490	350	869	1,971	801	726	6,708
จำนวนวิสาหกิจชุมชน จำแนกตามการประกอบกิจการ (แห่ง)										
●การผลิตสินค้า										
1.ข้าว	247	156	164	1,429	73	567	2,465	99	1,104	6,304
2.ผลิตภัณฑ์พื้นฐ้าว	131	92	132	546	15	199	670	22	387	2,194
3.ผัก	46	54	88	366	103	194	503	98	126	1,578
4.เห็ด	126	82	137	774	115	316	558	129	191	2,428
5.หน่อไม้ฝรั่ง	3	36	2	31	-	4	26	-	17	119
6.ยางพารา	1	19	43	549	63	215	310	118	48	1,366
7.ปาล์มน้ำมัน	1	14	60	28	38	19	20	225	3	408
8.ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	64	16	13	240	6	402	119	-	915	1,775
9.มันสำปะหลังโรงงาน	60	76	92	545	-	27	806	-	293	1,899
10.สับปะรด	-	103	34	29	8	35	3	11	13	236
11.อ้อยโรงงาน	48	69	24	866	-	11	294	-	121	1,433
12.ลำไย	-	6	71	31	-	372	12	-	45	537
13.มังคุด	1	2	51	-	8	2	1	93	2	160
14.มะม่วง	18	33	31	74	1	65	29	-	85	336
15.ไม้ดอก	39	23	33	107	13	36	80	26	47	404
16.สมุนไพรและเครื่องเทศ	21	37	24	85	25	112	83	61	46	494
17.สมุนไพร	6	3	2	45	-	10	28	-	5	99
18.นมม่อน	2	8	12	258	-	14	244	2	18	558
19.ไหม	-	6	12	267	1	12	246	2	16	562
20.ผึ้ง	1	8	9	12	15	52	3	30	9	139
21.ปุยข้าวภาพ	66	90	98	644	77	216	543	84	214	2,032
22.ปุยอินทรีย์	114	223	191	1,118	142	706	1,438	351	414	4,697
23.สุกร	45	77	48	882	88	840	849	128	687	3,644
24.โคเนื้อ	157	220	152	4,093	292	1,063	3,174	272	1,624	11,047
25.กระบือ	21	7	28	1,238	2	212	1,055	22	296	2,881
26.แพะ	40	49	9	95	160	8	49	141	79	630
27.ปลาน้ำจืด	78	56	122	718	200	354	670	165	317	2,680
28.กบ	15	5	19	227	8	80	117	14	62	547
29.การแปรรูป/ผลิตภัณฑ์อาหาร	945	785	861	1,836	1,178	1,853	1,542	708	1,156	10,864
30.ผลิตภัณฑ์ผ้าทอ/เสื้อผ้า	263	136	189	3,598	235	1,244	2,577	153	536	8,931
31.เครื่องจักสาน	241	140	171	1,707	140	663	1,282	140	414	4,898
32.ผลิตภัณฑ์สมุนไพร	262	203	227	417	103	378	314	153	199	2,256
33.ดอกไม้ประดิษฐ์	168	79	115	275	55	214	256	68	112	1,342
●การให้บริการ										
1.ออมทรัพย์ชุมชน	74	164	114	1,422	317	691	910	558	373	4,623
2.ร้านค้าชุมชน	56	92	66	581	100	240	561	114	151	1,961
3.ห้องเที่ยว	24	44	79	83	71	120	54	175	54	704
4.สุขภาพ	51	43	48	134	19	99	80	49	45	568
●สถาบันเกษตรกร										
1.กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร	220	184	284	707	410	182	525	221	317	3,050
2.กลุ่มเกษตรกร	108	71	94	764	123	424	649	113	466	2,812
3.กลุ่มสหกรณ์	22	11	9	79	29	62	45	20	36	313
4.กลุ่มเยาวชนเกษตรกร	1	1	1	1	4	-	1	1	5	15

วิสาหกิจชุมชน

จำนวน (แห่ง) : 82,658

สมาชิก (ราย) : 1,421,589

เครือข่ายวิสาหกิจชุมชน

จำนวน (แห่ง) : 359

สมาชิก (ราย) : 6,706

ที่มา : กองส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน

กรมส่งเสริมการเกษตร

สรุปจำนวนวิสาหกิจชุมชนและเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนที่อนุมัติการจัดทะเบียนแล้ว
จำแนกตามประเภทกิจการ

ตัดยอดข้อมูล วันที่ 31 มีนาคม 2560

ประเภทกิจการ	จำนวน (แห่ง)		
	วิสาหกิจชุมชน	เครือข่าย วิสาหกิจชุมชน	รวม
การผลิตสินค้า			
1. การผลิตพืช	24,222	148	24,370
2. การผลิตปศุสัตว์	18,775	59	18,834
3. การแปรรูปและผลิตภัณฑอาหาร	10,864	57	10,921
4. การผลิตปัจจัยการผลิต	10,102	62	10,164
5. ผลิตภัณฑผ้าทอ/เสื้อผ้า	8,931	53	8,984
6. เครื่องจักรสาน	4,898	18	4,916
7. เครื่องดัด	3,525	22	3,547
8. การผลิตประมง	3,466	9	3,475
9. ผลิตภัณฑสมุนไพร	2,256	13	2,269
10. เครื่องไม้/เฟอร์นิเจอร์	1,572	15	1,587
11. ดอกไม้ประดิษฐ์	1,342	3	1,345
12. ของชำร่วย / ของที่ระลึก	1,256	5	1,261
13. เครื่องปั้น	386	1	387
14. สิ่งประดิษฐ์จากโลหะ	263	2	265
15. เครื่องประดับ/อัญมณี	248	0	248
16. เครื่องหนัง	173	0	173
17. เครื่องจักรกล	99	0	99
18. การผลิตสินค้าอื่นๆ	6,495	48	6,543
การให้บริการ			
1. ออมทรัพย์ชุมชน	4,623	18	4,641
2. ร้านค้าชุมชน	1,961	20	1,981
3. ห้องเที่ยว	704	10	714
4. สุขภาพ	568	5	573
5. ซ่อมเครื่องจักรกล	37	0	37
6. บริการอื่นๆ	8,127	80	8,207

อันดับที่ 1 การผลิตพืช : 24,370 แห่ง
 อันดับที่ 2 ผลิตปศุสัตว์ : 18,834 แห่ง
 อันดับที่ 3 การแปรรูปและผลิตภัณฑอาหาร : 10,921 แห่ง
 อันดับที่ 4 การผลิตปัจจัยการผลิต : 10,164 แห่ง
 อันดับที่ 5 ผลิตภัณฑผ้าทอ/เสื้อผ้า : 8,984 แห่ง

ที่มา : กองส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน
กรมส่งเสริมการเกษตร

หมายเหตุ : วิสาหกิจชุมชนและเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนสามารถประกอบกิจการได้มากกว่าหนึ่งประเภทกิจการ

ปัญหาและอุปสรรค

- ❑ ขาดองค์ความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการ (อาทิเช่น การบัญชีการเงิน การตลาด การประชาสัมพันธ์ กระบวนการผลิต เป็นต้น) ในวิสาหกิจชุมชน
- ❑ ทักษะแรงงานแรงงานของสมาชิก/คนในชุมชน ที่ยังพัฒนาไม่ได้มาตรฐานฝีมือแรงงานที่ดีพอส่งผลกระทบต่อคุณภาพของผลิตภัณฑ์
- ❑ ขาดการดำเนินกิจกรรมแบบรวมตัว ซึ่งกิจกรรมส่วนใหญ่เป็นกิจกรรมในการดำเนินงานในลักษณะที่ต่อเนื่องกัน โดยส่วนใหญ่วิสาหกิจชุมชนจะดำเนินกิจกรรมแบบแยกกันทำ
- ❑ เมื่อวิสาหกิจชุมชนเติบโตมีการขยายกิจการ มักจะพบว่าจะกลายเป็นวิสาหกิจที่มีสมาชิกผู้ดำเนินงานจริงเพียงคนเดียวหรือน้อยคน
- ❑ ขาดการใช้กลไกของหน่วยงานภาครัฐในการผลักดันพัฒนาวิสาหกิจชุมชนให้ประสบผลสำเร็จ
- ❑ ขาดการสนับสนุนด้านเงินทุนจากหน่วยงานภาครัฐ

(4)

แนวคิดเบื้องต้นการพัฒนากำลังคนสำหรับวิสาหกิจชุมชน

แนวคิดการพัฒนากำลังคนในกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

1. ควรวิเคราะห์เพื่อให้ทราบความต้องการการพัฒนากำลังคนในปัจจุบันและอนาคต ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ
2. ควรเลือกและกำหนดขอบเขตประเภทกิจการของวิสาหกิจชุมชนเป้าหมายที่ควรเร่งพัฒนากำลังคน โดยมีเกณฑ์การพิจารณาเลือกดังนี้
 - ☐ เป็นกิจการที่มีปริมาณกำลังคนมาก
 - ☐ เป็นกิจการที่มีความต้องการพัฒนากำลังคนเพื่อยกระดับการทำงาน
 - ☐ เป็นกิจการที่สร้างมูลค่าสูงทั้งในมิติเศรษฐกิจและมิติสังคม
 - ☐ เป็นกิจการที่ผลิตสินค้าและให้บริการที่มีมาตรฐาน คุณภาพ และความปลอดภัยกำกับอย่างเข้มข้น
3. ควรพัฒนากำลังคนให้เหมาะสมกับศักยภาพและระดับความก้าวหน้าของธุรกิจของวิสาหกิจชุมชนแต่ละแห่ง

แนวคิดการพัฒนากำลังคนในกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

4. ควรกำหนดให้มีผู้รับผิดชอบการพัฒนากำลังคนของวิสาหกิจชุมชนโดยเฉพาะ เพื่อทำหน้าที่ประสานและบูรณาการระหว่างความต้องการ (Demand) และผู้ดำเนินการฝึกอบรมฝีมือ (Supply)
5. เสนอให้มีการพัฒนากำลังคนใน 3 มิติ ได้แก่
 - ☐ การพัฒนามาตรฐานฝีมือแรงงาน/มาตรฐานอาชีพ และหลักสูตร
 - ☐ การผลิตและพัฒนาบุคลากรโดยระบบการศึกษาและระบบการฝึกอบรมฝีมือ
 - ☐ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานรองรับการผลิตและพัฒนากำลังคน

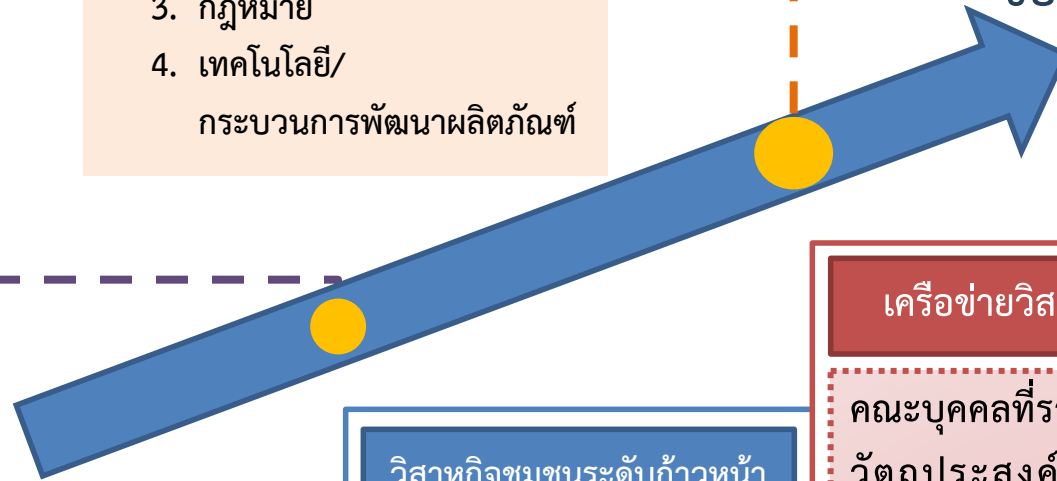
ยกระดับ

1. การตลาด
2. การเงิน/การบัญชี
3. กฎหมาย
4. เทคโนโลยี/
กระบวนการพัฒนาผลิตภัณฑ์

ระดับความเข้มแข็ง
ของวิสาหกิจชุมชน

ยกระดับ

1. ระบบการจัดการ
2. มาตรฐาน
 - ☐ มาตรฐานการผลิต
 - ☐ มาตรฐาน
กระบวนการ

วิสาหกิจชุมชนระดับปฐมภูมิ

วิสาหกิจชุมชนที่อยู่ในช่วงเริ่มต้นดำเนินกิจการ มีการเริ่มผลิตสินค้าและบริการ (โดยเริ่มตั้งแต่ผลิตไว้ใช้ในชุมชนตลอดจนนำไปขาย) แต่การผลิตสินค้าและบริการยังไม่มี การรับรองมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง

วิสาหกิจชุมชนระดับก้าวหน้า

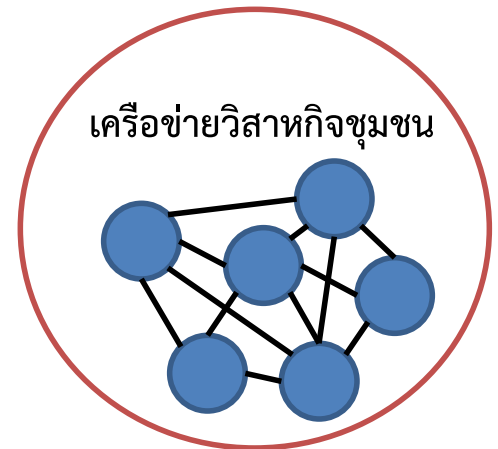
วิสาหกิจชุมชนที่ผ่านระดับปฐมภูมิ การผลิตสินค้าและบริการ ได้รับการรับรองตามมาตรฐาน และมีศักยภาพในการขยายกิจการให้มีความมั่นคง

เครือข่ายวิสาหกิจชุมชน

คณะบุคคลที่รวมตัวกันโดยมีวัตถุประสงค์ในการจัดทำกิจกรรมอย่างหนึ่งอย่างใด เพื่อเป็นประโยชน์ในการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนในเครือข่าย เช่น การซื้อขายวัตถุดิบ การร่วมผลิต การร่วมกันดำเนินการด้านการตลาด เป็นต้น

▼ เริ่มต้น

การพัฒนากำลังคนตามระดับความเข้มแข็ง

กิจการที่ 1 การแปรรูปและ ผลิตภัณฑ์อาหาร			
กิจการที่ 2 XXX			
กิจการที่ 3 XXX			
กิจการที่ 4 XXX			
กิจการที่ 5 XXX			

(5)
สรุปประเด็นการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น

สรุปประเด็นการหารือกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสำหรับการจัดทำแผนพัฒนากำลังคน ในด้านวิสาหกิจชุมชน

1. ทิศทางการพัฒนาของวิสาหกิจชุมชนในอนาคต

- 1.1 แผนการพัฒนากำลังคนกลุ่มกิจการแปรรูปและผลิตภัณฑ์อาหาร น่าจะเป็นกลุ่มเป้าหมายที่มีโอกาสพัฒนาได้มาก สมาชิกจะร่วมกันดำเนินกิจการ ทั้งกระบวนการผลิต กระบวนการบรรจุภัณฑ์ กระบวนการจัดจำหน่าย
- 1.2 การพัฒนากำลังคนอาจจะพิจารณาจัดกิจกรรมการพัฒนาตามระดับความเข้มแข็ง
- 1.3 มุ่งเน้นพัฒนาทายาทของสมาชิกในวิสาหกิจชุมชน
- 1.4 การพัฒนาเรื่องบรรจุภัณฑ์ของผลิตภัณฑ์สินค้า
- 1.5 การพัฒนาคนควรเน้นเรื่องการพัฒนาเรื่อง 'มาตรฐาน' ทั้งในส่วนมาตรฐานผลิตภัณฑ์ และมาตรฐานกระบวนการผลิต
- 1.6 การพัฒนาความรู้และทักษะทางการเงินเป็นเรื่องสำคัญ
- 1.7 ภาครัฐควรส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนที่ทำด้านการท่องเที่ยวชุมชนเนื่องจากการพัฒนาพื้นที่

สรุปประเด็นการหารือกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสำหรับการจัดทำแผนพัฒนากำลังคน

ในด้านวิสาหกิจชุมชน

2. กลไกในการพัฒนากำลังคนในวิสาหกิจชุมชนในปัจจุบันและอนาคต

- 2.1 ภาครัฐสนับสนุนการให้ความรู้แก่ผู้ประกอบการรวมทั้งวิสาหกิจชุมชน แต่ปรากฏว่าวิสาหกิจชุมชนไม่สามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ต่อยอดในการดำเนินกิจการได้
- 2.2 การพัฒนาที่ภาครัฐสนับสนุนมากที่สุด คือ ด้านการตลาด เช่น การจัดงานโอท็อป
- 2.3 การพัฒนากำลังคนควรเริ่มต้นจากการให้ความรู้พื้นฐานจากหน่วยงานภาคการศึกษา ส่วนกรมส่งเสริมการเกษตรให้การช่วยเหลือในเรื่องบริหารจัดการ

3. ปัญหา อุปสรรค ของการพัฒนาคนในวิสาหกิจชุมชน

- 3.1 วิสาหกิจชุมชนบางแห่งอาจไม่ได้ดำเนินการในลักษณะวิสาหกิจชุมชนอย่างแท้จริง (วิสาหกิจชุมชนเทียม)
- 3.2 ความพร้อมของคนในวิสาหกิจชุมชน เช่น เมื่อวิสาหกิจชุมชนเติบโตมีการขยายกิจการมักจะพบว่าสมาชิกผู้ดำเนินงานจริงเพียงคนเดียวหรือน้อยคน
- 3.3 วิสาหกิจชุมชนไม่สามารถขับเคลื่อนตัวเองได้ ถ้าไม่ได้รับการสนับสนุนจากภายนอก
- 3.4 กลุ่มผู้ประกอบการในวิสาหกิจชุมชนจะเป็นกลุ่มคนผู้สูงวัย ปัญหาที่พบคือ ไม่อยากทำอะไรมากกว่าที่จะทำอยู่
- 3.5 ขาดความรู้การจัดการทำบัญชี (การจัดการด้านการเงิน)

สรุปประเด็นการหารือกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสำหรับการจัดทำแผนพัฒนากำลังคน ในด้านวิสาหกิจชุมชน

- 3.6 วิสาหกิจชุมชนมีจำนวนน้อยที่จะเข้าถึงเทคโนโลยี (เทคโนโลยีการผลิต) และมีจำนวนจำกัดที่หน่วยงานภาครัฐจะสนับสนุนได้ รวมทั้งขาดความต่อเนื่องจากการสนับสนุนของหน่วยงานภาครัฐ
- 3.7 การเข้าถึงแหล่งทุน เนื่องจากติดเงื่อนไข (บางข้อ) ของหน่วยงานภาครัฐ
- 3.8 ขาดการเข้าถึงในเรื่องสวัสดิการ เช่น พนักงานที่ทำงานในวิสาหกิจชุมชนไม่มีประกันสังคม
- 4. ประเด็นความต้องการการพัฒนากำลังคนในอนาคต ระยะประมาณ 5 ปี ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ
 - 4.1 ควรเน้นกลุ่มที่มีความสำคัญและเป็นกลุ่มที่ต้องการพัฒนา เช่น กลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์อาหารและที่เกี่ยวข้อง
 - 4.2 สิ่งที่จะต้องเร่งพัฒนาได้แก่
 - ความรู้และทักษะสำหรับผู้ประกอบการ เช่น บัญชี การเงิน การตลาดการขาย (เน้นวิสาหกิจชุมชนกลุ่มก้าวหน้า)
 - ความรู้และทักษะเพื่อพัฒนามาตรฐานผลิตภัณฑ์ และกระบวนการผลิต (เน้นไปที่วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปฐมภูมิ)
 - ความรู้และทักษะด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ (Product Development) รวมทั้งการบรรจุภัณฑ์
 - ความรู้และทักษะเกี่ยวกับเทคโนโลยีและเครื่องมือการผลิต

สรุปประเด็นการหารือกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสำหรับการจัดทำแผนพัฒนากำลังคน ในด้านวิสาหกิจชุมชน

4.3 ควรจำแนกการพัฒนาตามกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่

- กลุ่มสมาชิกวิสาหกิจชุมชนในปัจจุบัน
- กลุ่มทายาทสมาชิก และกลุ่มคนรุ่นใหม่ที่อยู่ในภาคการศึกษา

5. กิจกรรมที่ควรเร่งพัฒนาในระยะ 5 ปี

กลุ่มเกษตรแปรรูปอาหารเป็นกลุ่มใหญ่และมีการดำเนินการค่อนข้างจริงจัง

ยุทธศาสตร์การพัฒนากำลังคนสำหรับวิสาหกิจชุมชน

วิสัยทัศน์

กำลังคนในกลุ่มวิสาหกิจชุมชน มีความรู้ ทักษะ ความสามารถดำเนินการอย่างมีคุณภาพมาตรฐานทั้งด้านกระบวนการผลิต และผลิตภัณฑ์ และพัฒนาไปสู่สู่กิจการที่มั่นคงยั่งยืน เป็นกลไกทางธุรกิจที่สนับสนุนการพัฒนาชุมชนได้อย่างแท้จริง

• พันธกิจ

1.ส่งเสริมด้านมาตรฐานฝีมือและพัฒนาหลักสูตรการดำเนินงานของกลุ่มสมาชิกวิสาหกิจชุมชน	2.พัฒนากำลังคนกลุ่มสมาชิกวิสาหกิจชุมชนให้มีคุณภาพ	3.พัฒนา/สนับสนุนการพัฒนาระบบเพื่อสนับสนุนการพัฒนากำลังคนในกลุ่มสมาชิกวิสาหกิจชุมชน
---	---	--

• เป้าประสงค์

“กำลังคนของวิสาหกิจชุมชนสามารถทำงานอย่างมีคุณภาพ สนับสนุนการยกระดับอุตสาหกรรมทั้งในด้านกระบวนการผลิตที่เป็นเลิศและผลิตภัณฑ์คุณภาพสูง และสามารถพัฒนากิจการให้มีความมั่นคงยั่งยืน”

กลยุทธ์ที่ 1	กลยุทธ์ที่ 2	กลยุทธ์ที่ 3
การส่งเสริมด้านมาตรฐานฝีมือและพัฒนาหลักสูตรการดำเนินงาน	การพัฒนากำลังคนกลุ่มสมาชิกวิสาหกิจชุมชน	การพัฒนา/สนับสนุนการพัฒนาระบบเพื่อสนับสนุนการพัฒนากำลังคนในกลุ่มสมาชิกวิสาหกิจชุมชน

• กลุ่มเป้าหมาย

กำลังคนที่เป็นสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนกิจการแปรรูปและผลิตภัณฑ์อาหาร

กลยุทธ์ที่ 1 : การส่งเสริมด้านมาตรฐานฝีมือและพัฒนาหลักสูตรการดำเนินงาน

เป้าประสงค์

เพื่อจัดทำหลักสูตรและส่งเสริมการพัฒนามาตรฐานฝีมือแรงงานให้กับวิสาหกิจชุมชน
กลุ่มกิจการแปรรูปและผลิตภัณฑ์อาหาร นำไปสู่การยกระดับการประกอบกิจการให้มี
คุณภาพมาตรฐานและสามารถประกอบกิจการได้อย่างมั่นคงยั่งยืน สนับสนุนการพัฒนา
ชุมชนของตน

เป้าหมาย

รายการเป้าหมาย	ค่าเป้าหมาย (5 ปี)	หน่วยนับ
1) หลักสูตรการฝึกอบรมฝีมือสำหรับสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนระดับ ปฐมภูมิและระดับก้าวหน้า	4	หลักสูตร
2) วิสาหกิจชุมชนได้รับการส่งเสริมให้จัดทำมาตรฐานฝีมือแรงงาน	500	แห่ง

กลยุทธ์ที่ 1 : การส่งเสริมด้านมาตรฐานฝีมือและพัฒนาหลักสูตรการดำเนินงาน 3

กิจกรรม/โครงการ	แนวทางการดำเนินงาน	จำนวน/ หน่วย	ปีที่ ดำเนินการ	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
1. สนับสนุนการจัดทำมาตรฐานฝีมือแรงงานเฉพาะให้แก่วิสาหกิจชุมชน (ตามมาตรา 26 พระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน พ.ศ.2545)	1) ศึกษาความต้องการในการจัดทำมาตรฐานฝีมือแรงงาน 2) เข้าศึกษาและกำหนดมาตรฐานฝีมือแรงงานของสถานประกอบการ 3) ผลักดันการใช้มาตรฐานฝีมือแรงงานที่กำหนดขึ้นเพื่อการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน 4) ติดตาม/ประเมินผลการดำเนินงาน	100 แห่ง/ปี	พ.ศ.2561-2565	• กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน • กรมส่งเสริมการเกษตร • กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม

กลยุทธ์ที่ 1 : การส่งเสริมด้านมาตรฐานฝีมือและพัฒนาหลักสูตรการดำเนินงาน

กิจกรรม/โครงการ	แนวทางการดำเนินงาน	เป้าหมาย	ปีที่ดำเนินการ	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
2. จัดทำหลักสูตร ฝึกอบรมฝีมือสำหรับ กำลังคนในวิสาหกิจ ชุมชนกิจการแปรรูป และผลิตภัณฑ์อาหาร ระดับปฐมภูมิ	1) ศึกษาความต้องการความรู้พื้นฐานสำหรับกำลังคน 2) จัดทำหลักสูตรฝึกอบรมฝีมือ โดยมีสาระสำคัญที่ควรอยู่ในหลักสูตร (อาจมีมากกว่านี้) ดังนี้ หลักสูตรที่ 1 • หลักปฏิบัติทางสุขลักษณะอนามัยอาหาร • วิธีการควบคุมเครื่องจักรกลการผลิตแปรรูปอาหาร • การจัดการคุณภาพสำหรับกิจการแปรรูปอาหาร (GMP/HACCP) • การวางแผนโรงงานเพื่อการผลิตที่ได้มาตรฐาน • เทคนิคและวิธีการทำความสะอาดตามหลักสุขลักษณะอนามัย หลักสูตรที่ 2 • หลักการประกอบธุรกิจเบื้องต้น • หลักการบัญชีและการเงินสำหรับธุรกิจขนาดเล็ก • กฎหมาย มาตรฐานและแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยอาหาร วัตถุเจือปน ฉลากอาหารและโภชนาการ 3) ทดลองหลักสูตร/ประเมินหลักสูตร 4) ติดตามผล	2 หลักสูตร	พ.ศ.2561	• กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน • กรมส่งเสริมการเกษตร • กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม • กรมพัฒนาธุรกิจการค้า • สถาบันอาหาร • สถาบันอุดมศึกษาที่เกี่ยวข้อง • สถาบันอาชีวศึกษาที่เกี่ยวข้อง

กลยุทธ์ที่ 1 : การส่งเสริมด้านมาตรฐานฝีมือและพัฒนาหลักสูตรการดำเนินงาน

กิจกรรม/โครงการ	แนวทางการดำเนินงาน	เป้าหมาย	ปีที่ดำเนินการ	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
3. จัดทำหลักสูตรฝึกอบรมฝีมือสำหรับกำลังคนในวิสาหกิจชุมชนกิจการแปรรูปและผลิตภัณฑ์อาหารระดับก้าวหน้า	1) ศึกษาความต้องการความรู้พื้นฐานสำหรับกำลังคน 2) จัดทำหลักสูตรฝึกอบรมฝีมือ โดยมีสาระสำคัญที่ควรอยู่ในหลักสูตร (อาจมีมากกว่านี้) ดังนี้ หลักสูตรที่ 1 — ระบบจัดการการผลิตสมัยใหม่ (Kaizen/ TPM) — ระบบคุณภาพ ISO สำหรับวิสาหกิจชุมชน — การบริหารจัดการโลจิสติกส์และซัพพลายเชนในอุตสาหกรรมอาหาร — การจัดการพลังงานในกิจการแปรรูปอาหาร — การจัดการของเสีย/ของเหลือจากการผลิต หลักสูตรที่ 2 — เทคนิคและวิธีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ — การออกแบบบรรจุภัณฑ์ — การยืดอายุการรักษาผลิตภัณฑ์อาหาร — การวัดและประเมินคุณภาพทางรสชาติและประสาทสัมผัสของอาหาร — การตลาดสำหรับวิสาหกิจชุมชน 3) ทดลองหลักสูตร/ประเมินผล 4) ติดตามผล	2 หลักสูตร	พ.ศ.2561	• กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน • กรมส่งเสริมการเกษตร • กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม • กรมพัฒนาธุรกิจการค้า • สถาบันอาหาร • สถาบันอุดมศึกษาที่เกี่ยวข้อง • สถาบันอาชีวศึกษาที่เกี่ยวข้อง

กลยุทธ์ที่ 2 : การพัฒนากำลังคนกลุ่มสมาชิกวิสาหกิจชุมชน 2

เป้าประสงค์

เพื่อพัฒนาสมาชิกวิสาหกิจชุมชน กลุ่มแปรรูปและผลิตภัณฑ์อาหารให้สามารถยกระดับคุณภาพมาตรฐาน ทั้งในด้านกระบวนการผลิตและในด้านผลิตภัณฑ์ และพัฒนาไปสู่การประกอบธุรกิจที่มั่นคงยั่งยืนเพื่อสนับสนุนการพัฒนาชุมชนของตน

- กลุ่มวิสาหกิจชุมชนระดับปฐมภูมิ ได้รับการพัฒนาสมาชิกในด้านมาตรฐานกระบวนการผลิตให้มีคุณภาพ อาหารมีความปลอดภัยถูกต้องตามหลักอนามัยขั้นพื้นฐาน และในด้านการประกอบธุรกิจเบื้องต้น เพื่อให้สามารถตั้งหลักการประกอบกิจการให้ได้อย่างมั่นคง
- กลุ่มวิสาหกิจชุมชนระดับก้าวหน้า ได้รับการพัฒนาสมาชิกในด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ การตลาดสำหรับวิสาหกิจชุมชน และการยกระดับกระบวนการผลิตให้ได้คุณภาพมาตรฐานระดับสูงขึ้น

เป้าหมาย

รายการเป้าหมาย	ค่าเป้าหมาย (5 ปี)	หน่วยนับ
1) พัฒนาสมาชิกและทายาทสมาชิกวิสาหกิจชุมชนระดับปฐมภูมิ	20,000	คน
2) พัฒนาสมาชิกและทายาทสมาชิกวิสาหกิจชุมชนระดับก้าวหน้า	10,000	คน

กิจกรรมการผลิตและพัฒนาบุคลากร	ตำแหน่งงาน/ กลุ่มเป้าหมาย	เป้าหมาย (คน)					รวม (คน)	หน่วยงานเจ้าภาพ
		61	62	63	64	65		
1) พัฒนาสมาชิกและทายาทสมาชิก วิสาหกิจชุมชนระดับปฐมนูมิ หลักสูตรที่ 1 - หลักปฏิบัติทางสุขลักษณะอนามัยอาหาร - วิธีการควบคุมเครื่องจักรกลการผลิตแปรรูปอาหาร - การจัดการคุณภาพสำหรับกิจการแปรรูปอาหาร (GMP/HACCP) - การวางแผนโรงงานเพื่อการผลิตที่ได้มาตรฐาน - เทคนิคและวิธีการทำความสะอาดตามหลักสุขลักษณะอนามัย หลักสูตรที่ 2 - หลักการประกอบธุรกิจเบื้องต้น - หลักการบัญชีและการเงินสำหรับธุรกิจขนาดเล็ก - กฎหมาย มาตรฐานและแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยอาหาร วัตถุเจือปน ฉลากอาหารและโภชนาการ	- สมาชิก - ทายาทสมาชิก - วิสาหกิจชุมชนระดับปฐมนูมิ	2,000	2,000	5,000	5,000	6,000	20,000	หน่วยหลัก (ประธาน) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อบต./อบจ./เทศบาล/นคร) หน่วยปฏิบัติ กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน กรมส่งเสริมการเกษตร กรมพัฒนาชุมชน กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กรมพัฒนาธุรกิจการค้า สถาบันอาหาร สถาบันอุดมศึกษา สถาบันอาชีวศึกษา

กิจกรรมการผลิตและพัฒนาบุคลากร	ตำแหน่งงาน/ กลุ่มเป้าหมาย	เป้าหมาย (คน)					รวม (คน)	หน่วยงานเจ้าภาพ
		61	62	63	64	65		
2) พัฒนาสมาชิกและทายาทสมาชิก วิสาหกิจชุมชนระดับก้าวหน้า หลักสูตรที่ 1 • ระบบจัดการการผลิตสมัยใหม่ (Kaizen/ TPM) • ระบบคุณภาพ ISO สำหรับวิสาหกิจชุมชน • การบริหารจัดการโลจิสติกส์และซัพพลายเชนในอุตสาหกรรมอาหาร • การจัดการพลังงานในกิจการแปรรูปอาหาร • การจัดการของเสีย/ของเหลือจากการผลิต หลักสูตรที่ 2 • เทคนิคและวิธีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ • การออกแบบบรรจุภัณฑ์ • การยืดอายุการรักษาผลิตภัณฑ์อาหาร • การวัดและประเมินคุณภาพทางรสชาติและประสาทสัมผัสของอาหาร • การตลาดสำหรับวิสาหกิจชุมชน	สมาชิกและ ทายาทสมาชิก วิสาหกิจชุมชน ระดับก้าวหน้า	1,000	1,000	2,500	2,500	3,000	10,000	หน่วยหลัก (ประสาน) องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น (อบต./อบจ./ เทศบาล/นคร) หน่วยปฏิบัติ กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน กรมส่งเสริมการเกษตร กรมพัฒนาชุมชน กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กรมพัฒนาธุรกิจการค้า สถาบันอาหาร สถาบันอุดมศึกษา สถาบันอาชีวศึกษา

กลยุทธ์ที่กลยุทธ์ที่ 3 : การพัฒนา/สนับสนุนการพัฒนาระบบเพื่อสนับสนุนการพัฒนา กำลังคนในกลุ่มสมาชิกวิสาหกิจชุมชน

เป้าประสงค์

เพื่อพัฒนาระบบการบริหารจัดการสนับสนุนการพัฒนากำลังคนในกลุ่มสมาชิกวิสาหกิจชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

เป้าหมาย

รายการเป้าหมาย	ค่าเป้าหมาย (5 ปี)	หน่วยนับ
1) ระบบข้อมูลการพัฒนากำลังคนกลุ่มสมาชิกวิสาหกิจชุมชน	1	ระบบ
2) ระบบจัดการของศูนย์ประสานการฝึกอบรมฝีมือให้แก่กลุ่ม วิสาหกิจชุมชน โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	1	ระบบ

กิจกรรม/โครงการ	แนวทางการดำเนินงาน	จำนวน/ หน่วย	ปีที่ ดำเนินการ	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
1. ระบบข้อมูลการพัฒนากำลังคนกลุ่มสมาชิกวิสาหกิจชุมชน	1) ศึกษาความต้องการข้อมูลการพัฒนากำลังคนสำหรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชน (ศึกษาในทุกกลุ่มกิจการเพื่อทำระบบที่รองรับวิสาหกิจชุมชนทุกประเภทกิจการ) 2) ดำเนินการพัฒนาระบบข้อมูล และกำหนดบทบาทหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการระบบข้อมูลให้ทันสมัย	1 ระบบ	พ.ศ.2561-2564 (Phase 1 พ.ศ.2561-2562 , Phase 2 พ.ศ.2562-2564)	• กรมส่งเสริมการเกษตร • กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน
2. ระบบจัดการของศูนย์ประสานการฝึกอบรมฝีมือให้แก่กลุ่มวิสาหกิจชุมชนโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	1) จัดทำข้อตกลงความร่วมมือระหว่าง กรมส่งเสริมการเกษตร กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน กรมพัฒนาธุรกิจการค้า สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เพื่อร่วมมือพัฒนากำลังคนในกลุ่มวิสาหกิจชุมชน โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นศูนย์ประสานงานการฝึกอบรมฝีมือ 2) กำหนดโครงสร้างและแนวปฏิบัติการทำงาน และแนวทางการติดตามและรายงานผลการดำเนินงานสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	1 เครือข่าย	พ.ศ.2561-2562	• กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น • กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน • กรมส่งเสริมการเกษตร • กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม • กรมพัฒนาธุรกิจการค้า • สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา • สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ศาสตร์พื้นฐานด้าน เทคโนโลยีชีวภาพ

- Human, Animal, Plant, Physiology
- Mathematics
- Molecular and cell Biology
- Immunology
- Statistics
- Microbiology
- Biochemistry
- Genetics
- Physics
- Chemical engineering
- Computer Science
- IT
- Multi Discipline

**THANK
YOU!**

